

Erdészeti és Faipari Híradó

XXVI. évfolyam 1. szám
2016. március

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének Lapja

A tartalomból:

**Fókuszban
az Északerdő
Agromashexpo
Erdézmecénás
FeHoVa 2016**

AGROmashEXPO – 2016

Amkodor a terepen

A belorusz gyártmányú Amkodor forwarderén jól megfigyelhető a vezetőfülke kialakítása, a hátsó ablak jó rálátást lehetővé tevő íveltsége

Kotschenreuter traktor John Deer háttérrel

Kotschenreuter a rakodón

Kesla Foresteri munkában

Kesla Foresteri

Viking fűnyíró robot

Linddane aprítógép

A főhajtások éve

Bár lapunk, az Erdészeti és Faipari Híradó tavaly ünnepelte negyedszázados fennállását, erre az évre is jut bőven megemlékezés. Talán nem jutott elegendő figyelem az ErFa Híradó jubileumára, így most tegyünk egy tiszteltkört lapunk méltatására is! Hisz' huszonöt év egy szakmai lap életében nem kis teljesítmény, ha csak az intézményi környezet változásait tekintjük. A társadalmi-politikai és személyi feltételekről nem is beszélve.

Kisebb kerek évforduló az EFDSZ-nél is lesz 2016-ban. A XX. Nemzetközi Erdészeti és Faipari Sportnapokat augusztusban rendezzük az Egererdő Zrt. vendégszerzetével. Ez az esemény is alkalom a főhajtásra és kalapemelésre. Hogy miért? Azt majd a következő számból tudhatja meg a nyájas olvasó.

De fordítsuk vigyázó tekintetünket saját házunk táján túl, a szakma és az ország eseményeire!

Egész éves rendezvénysorozattal emlékezünk az erdészek legjelentősebb társadalmi-szakmai szervezete, az Országos Erdészeti Egyesület 150 évvel ezelőtti alapítására. Nagy szüksége volt a szakmának az egyesületre, hiszen „Főuraink azon időkben az erdészben inkább a vadászt tekintették, ... Sőt nem példátlan, hogy az istállóból is vétetett az erdészeti személyzet.” – olvasható az Erdészeti Lapok korabeli számában. Arról nem is beszélve, hogy a német, cseh, morva szakemberek mindenhol előnyt élveztek. Tehát a sokszorosán hátrányos helyzetéből kellett a szakmát fejét fölemelve talpra állítani. Ezért is illeti föltétlen tisztelet és főhajtás az alapító atyákat.

Hat évtizeddel ezelőtt a nemzet bebizonyította, hogy a mégoly kegyetlen diktatúra sem képes vazallusokat faragni egy nép valamennyi gyermekéből, leányából és fiából. Mint ahogy a szakmánk egyik

gyökerének tekintett Selmeci Akadémia hallgatói köreiben a '48-as szabadságharc követőkre talált, az '56-os forradalom eszméi is először a hazai egyetemeken, köztük a sopronin fogantak és kezdtek terjedni. Szeged, Debrecen, Sopron és a főváros felsőoktatási intézményeinek diáksága szinkronban állította össze követelő pontjait, és állt ki velük az akkori – korlátozott – nyilvánosság elé. A dicsőséges szűk két hetet borzalmas megtorlás, majd XX. századi Bach-korszak követte.

A Selmeci Alma Materből fakadó szakmáink hatvan évvel ezelőtt is emlékeztetést alkottak élni akarásból és kreativitásból, mert megalapították az egyetem „kanadai kihelyezett tagozatát” Vancouverben. De azt se feledjük, hogy nem csak az ott tanuló magyar menekült diákok kaptak segítséget a hatalmas erdőkkel büszkélkedő befogadó országtól, hanem a magyar tanárok és diákok is nagyon sokat tettek a kanadai erdészeti szakmai pallérozásáért és továbbfejlesztéséért.

A főhajtás kijár egy olyan vállalkozásnak is, amely kilenc évtizeddel ezelőtt indult világhódító útjára Németországból. Ez az Andreas Stihl által alapított motorfűrész birodalom. Ezek a gépek váltották fel a barátságon alapuló Druzsba-korszakot hazánkban. Végül jár egy széles kalaplengetés a Stihl Magyarországnak is, amelyet 25 évvel ezelőtt alapítottak meg.

Sajnos nem múlik el évtized, hogy ne gyülekezzenek sötét felhők szakmai égboltunkon, átszervezés, személycserék, politikai adok-kapok képében. Mondhatnánk, krízis-krízis hátán. Egy dolog azonban biztos, a fák nőnek, az erdők gyarapodnak. Rádásként, ha minden igaz, még ebben a jubileumi évben új erdőtörvényünk is lesz. Ez okot adhat némi derűlátásra.

Z.Z.

Tartalom

Fókuszban az Északerdő Zrt.

Folytatás és változás 2

Munkavédelmi képviselők

továbbképzése 6

Sok is volt – meg kevés is az

AGROmashEXPO 8

Tájak bővületében 10

Országzászló átadás

Görgényszentimrén 12

A világűr kapuja 14

FeHoVa – 2016 15

Egy mecénás biográfiája

Dr. Balassa Gyula erdészeti
karrierje 16

Krónika–Hírek 18

Tájak bővületében – Kovács Mátyás

tárlata B3

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ • XXVI. évfolyam 1. szám. • **Kiadja** az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete • 1146 Budapest, Thököly út 58-60. • Tel.: 331-4369 • Fax: 331-9455 • E-mail: efdsz@mailbox.hu • **Szerkesztőbizottság:** Dudás Péter **elnök**, Nagy László munkatárs, Rásó János, Zétényi Zoltán **szerkesztő** • **Címlapfotó:** Zétényi Zoltán – A titkárok • **Nyomda:** Agroinform Kft. • Budapest, Angol u. 34. • Felelős vezető: Bolyki Etelka ügyvezető igazgató • A lap negyedévenként jelenik meg • Hírlapárusi forgalomba nem kerül • Terjeszti az EFDSZ.

Fókuszban az Északerdő Zrt.

Folytatás és változás

Miskolci titkárok

Alighanem a címbeli szavakkal írható le, ami az Északerdő Zrt. szakszervezeti vezetésében történt. Hogy mennyiben lesz folytatás és mennyiben változás, az még kérdés. Ami viszont már nem az: Ecsegi Istvánnét – vagy ahogy mindenki szólítja – Katikát, Nádasdi Szabolcs váltotta a szakszervezet vezetésében. Velük beszélgettünk.

Ecsegi Istvánné: 1975 szeptember elsején léptem be az erdőgazdasághoz és közel negyven év után, 2015. május 31-én váltunk el hivatalosan. Persze ez tényleg csak „hivatalosan” igaz, s éppen a szakszervezeti munkára nem vonatkozik. Az itt töltött idő alatt velem is, a céggel is sok minden történt. Kezdtem a műszaki üzemigazgatásnál, majd a miskolci, illetve lillafüredi erdőszétnél folytattam. Nyolcvanhatban kerültem be a központba, előbb pénzügyi, majd kereskedelmi területre. Itt a faszén értékesítéstől a fűrészárú eladásig sok mindennel foglalkoztam.

ben természetesen – új szakszervezeti érában lettem. Ekkor ez a funkció már régen nem volt függetlenített állás. Én a pénzügyön dolgoztam és „mellékesen” szakszervezeteskedtem.

ErFa: A fiatalabbak kedvéért, tegyünk egy kis történelmi visszatekintést, hogy is volt ez régen!

EI: Röviden: másképp! Ugye szinte kérdés nélkül mindenki tag lett. És ez azt is jelentette, hogy az én érkezésem tájkán majd’ 3 ezer dolgozó és ugyanennyi szakszervezeti tag is volt. De még a rendszer-váltáskor is 2 ezer körül voltunk. Szóval, nagy vállalat, nagy létszám és más jellegű szakszervezeti feladatok. Elég, ha csak az üdülésekre, a beutalók elosztására vagy a szociális segélyezésre utalok.

ErFa: No, meg az üzemi négyoszgore. Mert a fiatalabbaknak ez is „kínai”.

EI: Én odáig nem jutottam, de tudom, hogy a gazdasági vezető, a párttitkár – az egy párt –, a KISZ titkár – az akkori egy ifjúsági szervezet –, valamint a szakszervezeti vezető alkotta. Utóbbi kettő inkább csak a látszat miatt. Mert a döntő szó

segély. Igaz, május elsejei felvonulás is. De előtte a jutalomosztás véleményezése is a mi hatáskörünk volt.

ErFa: Ehhez képest – no meg ahhoz is –, hogy valamikor 3 ezren is dolgoztak itt, most 324 fő a létszám és ebből a fele, 165 a szakszervezeti tag. Az új tisztségviselő nyilván más kihívásokkal szembesül – fordulok az új titkárhoz.

Nádasdi Szabolcs: Én – csak, vagy már – 2002 óta dolgozom a cégnél, szakszervezeti tag pedig csak 2007 óta vagyok. De, ami mégis közös bennünk, nekem sem volt más munkahelyem. Ezen túl az is a kötődést erősíti, hogy édesapám is itt dolgozott, tehát tudtam a cégről, az itteni munkáról, a változásokról. Így, bár nem vagyok erdész, illetve „fás”, úgy érintett, hogy mint informatikus is bekapcsolódhattam az itteni munkába. Ha úgy tetszik ez is a változás része, hogy a hagyományos erdei szakmákon kívül másfajta tudásra is szükség van. De, hogy folytassam a kötődést: a feleségem is itt dolgozik. Nem mondhatják tehát rám, hogy nem ismerem eléggé a céget, vagy hogy nem kötődöm eléggé...

ErFa: Az ismeretek mélységét nyilván az is növeli, hogy mint informatikusnak mindenre rálátása van.

NSZ: Tény, hogy a számítástechnika mindenhova betört, hogy ma már nélküle leállna az élet. Amint az is tény, hogy ezen keresztül mindenhova, mindenkihez eljutok, s ha nem is részleteiben, de rálátásom van az adott szakterületekre, illetve az egész cég működésére. Ez egyfajta partnerséget jelent. Méghozzá a tizenhét telephelyünkön szinte mindenkivel.

EI: Ahogy ment össze a gazdaság, ahogy fogyott a létszám, úgy lett személyesebb a kapcsolat. Csak érdekesség: például 1996-ban már csak 1051 dolgozó volt.

ErFa: No és a szakszervezetnek nem volt szava a munkahelyek megszűnéséhez? Miközben ez az egyik legfontosabb érdekvédelmi terület.

EI: Aki nem akkor élt és dolgozott, – és különösen itt Borsodban –, az persze nehezen érti hogyan is lehetett ezt megcsinálni, illetve elfogadni. Akkor, a nyolcvanas évek végén, a kilencvenes évek elején ezen a vidéken szinte minden összeomlott: bányászat, kohászat, gépgyártás, a tsz-ek... Ehhez képest a mi létszámunk megféleződése még sikerként is elkönnyelhető. Továbbá, innen a többség nem a „semmibe” került. Az úgynevezett kiszervezés adott esetben még vonzó is volt, hiszen az emberek ugyanazt csinál-

A régi és az új titkár

ErFa: Mindeközben hogy jött a képbe a szakszervezet?

EI: Először – mint akkor majd’ mindenki – én is szinte automatikusan tag lettem. Szakszervezeti titkár viszont csak 2007-ben, vagyis már bőven az új politikai, gazdasági és – ezekkel összefüggés-

persze az akkori időknek megfelelően az igazgatóé és a párttitkáré volt, a szakszervezetis meg „élt” a kapott lehetőséggel. Ez lehet, hogy látszat volt, de a dolgozók, a tagság számára azért volt kézzel fogható eredménye is: üdülés, mikulás-csomag, majális, kirándulás, nyugdíjas találkozó,

ták, mint korábban, csak a maguk urai lettek. Az persze, hogy mint vállalkozók mire jutottak, már más kérdés. De akkor ez a megoldás nem mindenkinek jött rosszul.

ErFa: Meglehet, de a szakszervezet azért hangosabb is lehetett volna, mert mint azóta kiderült, a dolgozók szempontjából nem egyértelmű sikertörténetről van szó.

EI: Erre mondhatnám, hogy a kikerülők nem is keresték a kapcsolatot a szakszervezettel. Viszont ennél nagyobb súllyal esik a latba, hogy az átszervezések akkor – de tegyük hozzá azóta is –, nem hogy a szakszervezet, de a vállalatvezetés feje felett történtek, messze a gazdaságtól. Így aztán, még ha olyan nagy is lett volna a harci kedv – de nem is volt –, akkor se tudtuk ki az ellenfél. A végeredmény pedig, – már csak a szakszervezeti térfélen maradván –, 50 százalékos szervezetség a tizedére apadt létszámon belül.

ErFa: Ehhez képest most hol a helye a szakszervezetnek, illetve a vezetőjének?

NSZ: Nos, a „mihez képesthez” annyit, én akkortájt múltam 10 éves. No, meg az ide kerülésemkor, meg utána sem rázott meg a szakszervezet hiánya.

ErFa: A kérdés nem is ez, hanem, hogy a mai döntésekhez milyen szava van, illetve lehet a szakszervezetnek? Mi a működési, döntési mechanizmus?

NSZ: Hát, röviden: más! Most is vannak vállalati szakszervezeti bizottsági ülések, küldöttértekezletek, ahol a vezérigazgató úr is mindig ott van. Ezen a fórumokon ki-képviselet a maga álláspontját az adott korlátokon belül. Én alig egy éve vagyok ezen a poszton, de azt

Nádasdi Szabolcs

látom a hagyományos szakszervezeti érdekvégyesítés sikere-kudarca esetünkben nem a mi, azaz vállalati szinten dől el. Már ugyan aligha lesznek elbocsátások, de átszervezések biztosan, viszont az tollunk igen csak távol dől el. Sőt, tulajdonképpen – hogy csak egy másik klasszikus szakszervezeti területet említsek –, a bérkérdések is a mi szintünk fölött kerülnek terítékre. Vagy éppen, hogy nem! Mert, hogy azon a szinten meg mintha nem osztanának lapot az érdekvédőknek. Mondhatják persze, hogy onnan nem is látszik a szakszervezet...

ErFa: Ha nem is mondják, de ez a helyzet. Ám azért szakszervezet is van...

EI: Hadd mondjam, immár kívülről! Azért itt az Északerdőnél régebben és most is jobb a helyzet. Létszámban, ará-

nyaiban is jobban állunk másoknál. Ez persze összefügg azzal is, hogy maga a részvénytársaság is jobban áll másoknál. Így pedig a mindenkire kiszabott keretek között is talán többet lehet elérni.

NSZ: Ami számomra egyértelmű, olyan mint régen volt, nem lehet. De olyan se, mint egy közlekedési vállalat, az egészségügy vagy a pedagógusok esetében. Se az ágazat gazdasági súlya, se a létszáma nem teszi ezt lehetővé. Ha mi mindnyájan ki is vonulnánk az utcára béremelést, jobb munkakörülményeket, nagyobb biztonságot követelve, észre se vennének bennünket. Tehát nem ez az út, hanem a kevésbé „forradalmi lehetőségeken” belüli mozgás. Például a kollektív szerződés említendő, meg a már szóba került fórumok, ahol azért igenis figyelmeztető a szakszervezet jelenléte. A kollektív szerződés nélkül az „adható”, „juttatható”, illetve a „lehetséges” kategóriák kerülnének szóba. A káféteria elemein belül választhat a Miskolc közepén dolgozó, ugyanúgy, mint a Zemplénben élő dolgozó. Ha csak azt érzük el, hogy a kollektív szerződésben rögzítetteket a dolgozók megkapják, már az is valami.

ErFa: Már megbocsásson, de kellett ez magának?! Egy informatikus még Miskolcon sincs ráutalva, hogy mások ilyen-olyan ügyeivel foglalkozzon...

NSZ: Erre nincs jó válasz. De ha őszinte akarok lenni, látok benne kihívást... Ami pedig a konkrétumokat illeti, Kati sokat segített, sőt sportnapról erdészből sok mindent megszervezett. Hogy úgy mondjam, szégyen lenne nem folytatni.

„Az Északerdőnél régebben és most is jobb a helyzet.”

ErFa: Mi jelent most kihívást?

NSZ: Egy tagnak semmi. Vezetőnek annál inkább. Előbbiek közül az idősebbek csak úgy elvannak, ha már beléptek, a fiatalabbak meg azt kérdezik, hogy minek is legyenek szakszervezeti tag. A bármilyen szintű vezetőnek meg az előbbiekre tekintettel is mutatni illene valamit. Hát ez kihívás.

ErFa: Egyáltalán, mit tud mondani, majd felmutatni?

NSZ: Közösek az érdekeink, függetlenül attól ki hol, milyen beosztásban dol-

„A mi létszámunk megfeleződése sikerként is elkönnyelhető.”

gozik: legyen munkahelyünk, a munkánkból élhessünk meg, s ha lehet egy kicsit jobban, mint eddig.

ErFa: Nem hinném, hogy ennek bárki is ellentmondana. Se itt a zrt. vezetésében, se korábban a tulajdonos bankban vagy most a minisztériumban. Legfeljebb előjön a „járni jár, de nem jut, vagy az ennyi jut” formula.

NSZ: No ezért is jó, hogy rátaláltam a „kihívás” szóra. Mert kétségtelenül sok a korlát...

Nagy László

Szaksajtótörténet

1972 januárjában Borsodi Fagazdasági Híradó néven indított havonta megjelenő üzemi lapot a Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság, az Északerdő Zrt. jogelődje. Ebből idézünk az alábbiakban. A cikk aláírás nélkül jelent meg, de a szövegből kiderül, hogy az „üzemi négyesög” jegyzi. A lapot akkor Járasi Lőrinc szerkesztette, és Pataky Pál igazgató volt a felelős kiadója.

Az újság utolsó száma, a XIX. évfolyam, 1991-ben jelent meg A BORSODI ERDŐ- ÉS FAFELDOLGOZÓ GAZDASÁG ÜZEMI LAPJA néven. A felelős szerkesztő Szegedi László volt.

Köszöntő

A Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Vezetősége, MSZMP csúcsvezetősége, Vállalati Szakszervezeti Bizottsága és a tömegszervezetének nevében – első megjelenése alkalmából – köszöntjük a BORSODI FAGAZDASÁGI HÍRADÓ-t és annak Olvasóit.

A híradó megjelenésével dolgozóink régi kívánságának teszünk eleget és bízunk benne, hogy e lappal kapcsolatos célkitűzéseinket sikerrel valóra váltjuk.

Üzemi híradónk havonta jelenik meg és a lap hasábjain keresztül tájékoztatjuk dolgozóinkat Gazdaságunk munkájáról, a tervteljesítésről, a párt és szakszervezeti életéről, a munkaverseny-mozgalomról az aktuális eseményekről. Híradónk figyelemmel kíséri és rendszeresen ismerteti a munkafegyelem megszilárdításával és a társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatos feladatokat is.

Célunk, hogy híradónk nevelje, tanítsa, szórakoztassa Gazdaságunk dolgozóit ismertesse terveinket, feladatainkat és a lapban megjelenő cikkeken keresztül mozgósítsa dolgozóinkat azok teljesítésére.

Reméljük, hogy üzemi híradónkkal közelebb tudjuk hozni egymáshoz munkatársainkat, olvasóinkat, nagyobb nyilvánosságot tudunk biztosítani célkitűzéseinknek és még szorosabb egységbe tudjuk tömő-

A Borsodi Fagazdasági Híradó első évfolyamával

riteni erőinket terveink teljesítése érdekében. Ezeket a célkitűzéseinket csak akkor tudjuk valóra váltani, ha a lap összeállításában dolgozóink minél nagyobb számban nyújtanak segítséget cikkeik megírásával, a termelékenység növelésére vonatkozó javaslataik közreadásával.

Kívánjuk, hogy üzemi híradónk segítségével az eddiginél nagyobb lendülettel, közös összefogással valósítsuk meg elképzeléseinket, teljesítsük terveinket. Ehhez mindenkinek erőt, egészséget, eredményes munkát kívánunk.

Zay Adorján: A szakszervezet jelezze a leendő feszültségforrásokat

Az üzemi négyyszög és a szakszervezet esete

- A Vezérigazgató Úr mikor kezdett dolgozni?
- 1993-ban.
- Akkor már nem működött az ún. üzemi négyyszög, ahol a döntésekbe bevonták a dolgozói érdekképviselőt. Korábban ugyebár a gazdasági vezető, a párttitkár, a szakszervezeti elnök és a KISZ titkár alkották az üzemi négyyszöget. A rendszerváltozás után csak a szakszervezet maradhatott a vállalatok falain belül. Itt a cégnél milyen nyomai vannak a korábbi rendszernek, konkrétan annak, hogy a gazdasági vezető kénytelen volt minden döntését egyeztetni a társadalmi szervezetekkel az üzemi négyyszögön belül? Tehát, a társaságnál működik szakszervezet, szükségét érzik-e ma is, hogy bevonják a döntésekbe az érdekképviselőt tisztviselőit?
- Bizonyos esetekben fordultunk a szakszervezethez, és a szakszervezet is megkeres bennünket időnként különböző kezdeményezésekkel. A döntéseket nekem, illetve az ügy súlyától függően a felügyelő bizottságnak kell meghozni. Ezeknél a döntéseknél az első számú szempont a társaság működőképességének a

A füzérradványi kastélypark avatása

fenntartása, a tulajdonosi akarat végrehajtása. Amennyiben ezek a feltételek teljesülnek, és elfogadható a másik oldal javaslata, akkor adott esetben támogatjuk a felvetést.

- A felügyelő bizottságban is részt vesz a dolgozói oldal képviselője...
- Igen, a foglalkoztatott létszám nagysága miatt két dolgozói képviselő is van az fb-ben.
- A munkavédelmi szféra is valamilyen szinten a szakszervezet területe...
- A munkabiztonság a cég hierarchiájába beépült szervezeti egységként működik. Van azonban munkavédelmi megbízott, akit a munkavállalók választottak.
- Fontos szakszervezeti terminus technikus a munkabéke. Az érdekképviselő mellett a munkabéke megőrzése lényeges szempontja a szakszervezeteknek is. A társaságnál mennyire kényes ez az egyensúly vagy nincsenek konfliktusok?
- Szerintem, a cégnél ez tökéletesen működik, hisz' minden józanul gondolkodó munkavállalónak vagy szakszervezeti funkcionáriusnak egyaránt fontos kell, hogy legyen a társaság működőképességének a fenntartása, mert csak akkor van biztonságban az ő munkahelye is. Lehet irreális elképzeléseket fölvetni, – kapjon mindenki hússzoros káfétiát –, de ennek teljesítése esetén sem lenne hosszú kifutása a követeléseknek. Egy ilyen elképzelés fenntarthatatlan lenne, még ha a tulajdonosi szűrőn keresztül is menne.
- A káféteria a helyi erők alkujából alakul ki vagy a tulajdonos iránymutatása alapján?

- A társaságnál ez a helyi erők korábbi alkujának az eredménye. Ezen a téren nagyságrendi változás nem volt az utóbbi időkben.
- A káféteria belső arányának változására vagy ehhez hasonlóra jött kezdeményezés?
- Ennek a juttatásnak az ésszerűsítésére minden évben kapunk javaslatot, bár ez egyfajta kényszer is az adójogszabályok változása miatt. Igyekeznünk újra meg újra olyan konstrukciót ajánlani, amellyel a lehető legtöbb marad a dolgozók zsebében: például az iskolakezdési támogatás, az üdülési támogatás, a szépkártya, a nyugdíjpénztári befizetés terén. A törvényesség keretein belül a dolgozók számára a legkedvezőbb változatot ajánljuk.
- Ennek az egyeztetésnek a folyamata miként zajlik a cégen belül?
- Összevont üzemi tanácsi és szakszervezeti ülésen tárgyaljuk meg az előterjesztést. Ezt megelőzően a dolgozókat megkérdezzük a választható elemekről.
- A rendszerváltozás után a szakszervezetek szerepe bizonyos mértékben változott. A vállalati vezető szemszögéből az érdekvédelem egy szükséges rossz, vagy e nélkül nem létezhet egy demokratikus állam?
- Egy részvénytársaság tudna működni szakszervezet nélkül is. Mindaddig nincs kifogás vele szemben, amíg az alapvető működési feltételek fennállnak, ezek fenntartása nem veszélyeztetett.
- Mit várhat egy vezérigazgató a szakszervezet működésétől?
- Azt, hogy időben jelezze a leendő feszültségforrásokat. Mert amikor megtörténik a baj, azt már én is látom. Ha a konfliktus elkerülhetetlen, akkor is jobb, ha valamennyire felkészülten nézünk vele szembe.
- Ezek szerint egyfajta lakmusz vagy előre jelző funkciót vár a szakszervezettől...
- Igen. Természetesen ötletekre is nyitott vagyok. Az viszont előfordulhat, hogy a javaslatoknak csak egy töredéke valósul meg. Amíg nem nyomasztó az ötletroham, addig fogadó kész vagyok – mosolyodik el Zay Adorján. (zé)

A Bagolyvár Erdei Iskola avatása

Munkavédelmi képviselők továbbképzése

Az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés elnöksége 2016. február 10-én munkavédelmi képzést szervezett a tagszervezetek és alapszervezetek tisztségviselői és aktivistái részére.

„A munkavédelmi képviselők választása, tevékenysége, jogai, és az ezzel kapcsolatos feladatok” című tájékoztató előadást az ÉSZT székhelyén tartották. Az előadói meghívást Dancsecz Balázs a Munkavédelmi Kutató és Tanácsadó Kft. képviselője kapta, aki az Országos Munkavédelmi Bizottság Munkavállalói Oldal tagja. A rendezvényen az EFDSZ mellett minden tagszervezet képviseltette magát, összesen 25–30 fő vett részt a tájékoztatón. A szervezők részéről dr. Antmann Katalin, az ÉSZT alelnöke köszöntötte a résztvevőket, és sikeres munkát kívánva átadta a szót az előadónak, aki néhány bevezető mondat után rátért a képzés fő kérdéseire.

Röviden az érintett témakörökről. Az előadás első felében tárgyalta, hogy miért is van szükség a munkavédelmi képviselőkre. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülményekhez, a testi és lelki egészséghez fűződő alapjog érvényesítésében nélkülözhetetlen a munkavállalói részvétel. Nemzetközi dokumentumok és hazai jogszabályok fogalmazzák meg az ez irányú kötelességeket és jogokat. Az Európai Parlament és a Tanács 2002/14/EK irányelve általános jogi keretet ad az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatásáról és a velük folytatott konzultációról.

A továbbképzés

Az irányelv vállalati szintű követelményeket támaszt a munkáltató felé a munkavállalók tájékoztatásáról és a velük folytatott konzultációról a következő három területen:

- a) tájékoztatás a vállalkozás vagy üzem tevékenységének és gazdasági helyzetének jelenlegi helyzetéről és várható alakulásáról;
- b) tájékoztatás és konzultáció a foglalkoztatásnak a vállalkozáson vagy üzemben belüli jelenlegi helyzetéről, szerkezetéről és várható alakulásáról, bármely várható tervezett intézkedésről, különösen abban az esetben, ha a foglalkoztatást veszély fenyegeti;
- c) tájékoztatás és konzultáció az olyan döntésekről, amelyek várhatóan a munkaszervezés vagy a szerződéses viszonyok lényeges változásához vezetnek.

Az 1992-ben megszületett Munka Törvénykönyve a munkavállalói jogokat más rendszerben építette fel, mint az irányelv. Ismerte a véleményezéshez való jogot, amely valahol a tájékoztatás és a konzultáció között helyezkedik el, inkább ez utóbbinak feleltethető meg.

A 2012-ben kihirdetett új Munka Törvénykönyve azonban nyelvezetében is konform az irányelvvel, biztosítja a munkavállalók és képviselőik tájékoztatásának és a velük való konzultáció feltételeit.

Munkavédelmi képviselő választást kell tartani minden olyan munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma legalább ötven fő. Amennyiben az ötven főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál a munkavédelmi képviselő választást a szakszervezet, üzemi tanács vagy ezek hiányában a munkavállalók többsége kezdeményezi, a választás megtartásával kapcsolatos kötelezettség a munkáltatót terheli. Az ötven főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál – amennyiben nem kerül sor munkavédelmi képviselő választásra – a munkáltatónak valamennyi munkavállalóval közvetlenül kell tanácskozni.

A továbbiakban a munkavédelmi képviselő választással kapcsolatos információkat foglalta össze, vagyis „A munkavédelmi képviselőt öt évre választják, a megválasztott munkavédelmi képviselők személyéről a munkavállalókat tájékoztatni kell. Munkavédelmi képviselővé az a cselekvőképes munkavállaló választható, aki legalább 6 hónapja a munkáltatóval szervezett munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll. Nem választható munkavédelmi képviselővé az, aki munkáltatói jogot gyakorol, illetve a munkáltató vezetőjének közeli hozzátartozója, továbbá, aki a választási bizottság tagja, valamint az, aki a munkáltatónál munkaviszony keretében főtevékenységként munkavédelmi feladatokat lát el.”

Részletes tájékoztatás hangzott el a választási bizottság létrehozásának szabályairól, a bizottság feladatairól és a határidőkről. A jelölt állítás és a választás szabályairól.

Részletesen taglalta ezt a témakört, mivel a hallgatóság sorából többször is kérdeztek, illetve szóltak hozzá a témához a saját tapasztalatok alapján.

Az előadó megosztotta a jelenlévőkkel az „Új és újonnan felmerülő kockázatokról szóló európai vállalati felmérés” (ESENER) magyar eredményeit, amelyből megtudható, hogy az 50–249 főt foglalkoztató munkahelyeken 70,96 százalékban, a 250–499 főt foglalkoztató munkahelyeken 78,38 százalékban, illetve az 500 főt meghaladó munkahelyeken 86,38 százalékban van belső munkavédelmi képviselő. A 10–19 főt foglalkoztató munkahelyeken ez 36,33 százalék, míg a 20–49 főt foglalkoztató munkahelyeken 52,52 százalékban választottak munkavédelmi képviselőt.

A képzés közepén került terítékre, hogy mi az eljárás vita esetén, valamint mikor szűnik meg a képviselői mandátum, illetve a képviselők képzését, továbbképzését is részletesen tárgyalta az előadó.

A munkahelyi Munkavédelmi Bizottság létrehozásának szabályait és gyakorlatát, illetve működését is mindenki figyelemmel hallgatta, hiszen ezt is tényleges példákkal szemléltette.

Ezután a Paritásos Munkavédelmi Testület keretszabályozásáról, összetételéről és működéséről adott tájékoztatást Dancsecz Balázs, amit a munkavédelmi képviselő, illetve bizottság jogosítványainak és kötelezettségeinek ismertetése követett.

A továbbiakban a munkavédelmi képviselő, illetve bizottság működési feltételeit, valamint a jogi védelmet mutatta be, néhány példával színesítve.

Antmann Katalin alelnök

Az EFDSZ képviselőjében Górász László

A tájékoztató befejező részében megállapítást nyert, hogy „Magyarországon a munkavédelemmel kapcsolatos munkavállalói részvételre igen széles a lehetőség vállalati szinten. A **szakszervezet**, az üzemi tanács, a **munkavédelmi képviselők**, az általuk létrehozott **munkavédelmi bizottság**, illetve a munkáltatók által működtetett, és a munkavédelmi képviselők részvételét is megkövetelő **Paritásos Munkavédelmi Testület** útján zajlik a párbeszéd. A szakszervezet és az üzemi tanács nem kifejezetten a munkavédelmi érdekek képviseletére jött létre.”

Ezek valódi eredményeiről már megoszlott a jelenlévők véleménye.

Az előadás végén tartott konzultációt még megelőzte – már gyorsított tempóban – az Üzemi Tanács és a Szakszervezet munkavédelemmel kapcsolatos feladata. Újból megállapították, hogy a szakszervezet képviselheti a munkavállalókat a munkáltatóval vagy annak érdekképviseleti szervezetével szemben anyagi, szociális, valamint élet- és munkakörülményeiket érintő jogaikkal és kötelezettségeikkel kapcsolatban, azonban munkakörülményekkel kapcsolatos ellenőrzési joguk nincs.

Rövid tájékoztatás keretében még elhangzott, hogy az a foglalkoztató, aki a munkavédelmi képviselőnek a munkajogi védelmére, valamint kedvezményére vonatkozó szabályokat megszegi, pénzbírsággal sújtható. Az a munkáltató, aki a munkavédelmi képviselőt a munkavédelemre vonatkozó szabályban biztosított jogainak gyakorlásában szándékosan akadályozza, illetőleg a munkavédelmi képviselővel szemben jogainak gyakorlása miatt hátrányos intézkedést tesz, szintén pénzbírsággal sújtható. A bírság mértékének összege már 2007-ben is 100 ezer, illetve 50 ezer Ft volt, ez azóta – feltehetően – emelkedett.

A befejezés előtt még elhangzott, hogy az ötven főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató munkáltatónál, amennyiben

nem kerül sor munkavédelmi képviselőválasztásra, vagy ha a munkavédelmi képviselőválasztás eredménytelen, a munkáltatónak közvetlenül a munkavállalókkal kell tanácskoznia. A tanácskozás formája, gyakorisága nem meghatározott Magyarországon, a témája ugyanaz, mint a közvetett részvétel esetében. A tanácskozás során biztosítani kell a munkavállalók javaslattevési jogát, valamint a kiegyensúlyozott részvétel érdekében a munkáltató köteles a munkavédelmi kérdésben intézkedési jogkörrel bíró személlyel képviseltetni magát a tanácskozáson.

Az előadó még ajánlott néhány, a témával foglalkozó internet elérési lehetőséget: <http://www.mvkepviselo.hu/munkavedelmi-kepvis.htm>, <http://www.mvkepviselo.hu/>, https://oshwiki.eu/wiki/Worker_participation_-_Hungary

A téma időszerűsége miatt megállapítható, hogy jól sikerült a továbbképzés. Komoly érdeklődést mutattak a közszféra képviselői, mivel a részükről is egyre fokozódó igény tapasztalható a munkahelyeken a munkavédelmi képviselő megválasztására. Várhatóan a törvényi változtatásokat követően, már nem csak az MT hatálya alá tartozó munkáltatóknál lesz lehetőség a munkavédelmi képviselő megválasztására, hanem a közszférában is.

Az előadás közel négy órájában nem csak értékes ismeretek hangzottak el a témában, hanem minden résztvevő folyamatosan kérdezhetett az előadótól, aki megosztotta tudását a jelenlévőkkel. Ez az interaktív módszer tovább emelte a képzés színvonalát. A szünetben az általam megkérdezett személyek jó véleménnyel voltak az előadásról, így biztossággal kijelenthető, ilyen jól szervezett továbbképzésen hasznos és célszerű részt venni.

Górász László, EFDSZ alelnök

Fotó: Kiss Balázs

A VDSz a munkavédelmi rendszer felülvizsgálatáért

A vegyipari szakszervezet (VDSz) a teljes munka-egészségügyi és munkavédelmi rendszer sürgős felülvizsgálatát, valamint az ellenőrzések korábbi, hatósági szinttel azonos színvonalra emelését követeli a munkahelyi tragédiák megelőzése érdekében – közölte a VDSz az MTI-vel.

A szakszervezet álláspontja szerint súlyos hiba volt megszüntetni az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőséget, és az általa végzett ellenőrzéseket egy minisztériumi főosztály hatáskörébe adni. A közleményben felidézik, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) munkafelügyeleti főosztálya tavaly, a korábbi hatósági ellenőrzéseknél jóval ritkább ellenőrzések során is súlyos gondokat tapasztalt, a vizsgált cégek 81,7 százalékánál találtak hiányosságokat.

„Hazai mezőgépgyártás – a vidék ipara”

Sok is volt – meg kevés is az *AGROmashEXPO*

A 34. *AGROmashEXPO Nemzetközi Mezőgazdasági és Mezőgép Kiállítás*, valamint a *VI. Agrárgép Show Mezőgazdasági Eszköz- és Gépkiallítás* volt a HUNGEXPO Budapesti Vásárcsopont idei első, hatalmas méretű, valóban nemzetközi színvonalú nyitórendezvénye. Egyidejűleg, társkiállításokként bonyolították le a „Magyar Kert” valamint a „Szőlészet és pincészet” témamegjelölésű kiállításokat is.

Több száz hazai és külföldi vállalat és vállalkozás mutatta be termékeit és szolgáltatásait. Látható volt a kisebb domb nagyságú traktortól kezdve kíváncsok kézi szerszámokon és érdekes szakkönyveken át pálinkafőző apparátusig tízezernyi mindegyikféle árucikk.

Ebben az óriási halmazban nem volt könnyű megtalálni az *erdőgazdálkodást-faipart* közvetlenül érintő termékeket – valószínűleg nem is sikerült mindegyiket fölfedezni. Annál is inkább, mert az erdészeti gépgyártás továbbra is úgy aránylik a mezőgépgyártáshoz, mint a lépuska az ágyúhoz.

Így azután elmondhatjuk, hogy *amit erdészszemmel látni lehetett a Budapesti Vásárcsopontban, az sok is volt, meg kevés is*. Különben embere válogatja, hogy kit mi érdekel a látnivalók ilyen hatalmas kínálatából. Egy csokornyit adunk közre felfedező utunk eredményeként.

Egy régi-új szereplő: Belorusszia

A nagygépek monumentális világába lépve és a közönség tolongásának irány-mutatását követve, először a Belarusz Traktor Kft. standján kötöttünk ki.

Ezen a kiállítóhelyen fedezhettük fel a kifejezetten erdészeti célokra kifejlesztett AMKODOR 2682-01. típusú csuklóstörzsű faanyag kiszállító szerelvényt (forwardert), valamint az AMKODOR 2551 típusú traktorral telepített döntő-gallyázó-daraboló harvesterter. (A gépek elnevezése meg-egyezik a gyártó cég nevével.)

A forwardert finn KESLA Foresteri 7001 típusú hidraulikus markolódaruval szerelték fel, amelynek emelőképessége nyolcméteres max. kinyúlásnál 640 kg. A szerelvény többi mérete is robusztus: hossza 10,8 méter, magassága 3,8 m, motorteljesítménye 132 kW. Minimális fordulósugara 10,5 méter. A párosá-

val elhelyezett, mostoha erdei terepre készült, széles, masszív truck-kerekek összmeghajtásúak, alkalmasint hidromechanikus erőátvitellel a traktor motorjáról, de ezekről a részletekről nincs adatunk. Gumiballonjuk is belorusz gyártmány. A gép talajtól mért ún. szabad magasságát nem tüntették fel, de szembecslésre tágas, magas, megfelelőnek tűnik az erdei, vágásterületi munkához.

A finn kooperáció jelei

A másik említett gépen is finn KESLA 1395 H típusú csuklós hidraulikus daru gémjére szerelték fel az ugyancsak finn KESLA 1395 harvester-fejet. Az érdekes, oldalnézetből aszimmetrikus felépítésű gépkezelő kabin hátsó ablaka jóval nagyobb és erősen ívelt, mint az egyenes síkú menetirány szerinti első ablak. Így jó rálátást tesz lehetővé a kezelő részére a munkaművelet elvégzéséhez.

Bár ez a gép is erős, sőt robusztus, mégis figyelembe kell azt is venni, hogy nyilvánvalóan elsősorban tajgai fenyőálmányok kitermelésére tervezték.

Prospektus alapján tájékozódhattunk arról, hogy a minszki gyár csörlős-védőpajzsos vonszolásos közelítőgépet is készít az AMKODOR 2242 B/2243 traktor bázisán, amelyen a közelítő adapter szintén finn KESLA gyártmány.

Kotschenreuther traktorok – John Deere háttérrel

A töről leválasztott faanyagot a vágástérrel félíg függesztett helyzetben kivonszoló gépek emlegetése elvezetett bennünket a kecskeméti *Odysys Bt.* bemutatóhelyére. Itt egy hazánkban még talán kevésbé ismert nevű gépcsalád egyik erdészeti változata volt megtekinthető: egy Kotschenreuther traktor. Ennek hátsó részére szerelték a védő-vonszoló-pajzsot a behúzó csörlővel és a felfüggesztést segítő *Palfinger Epsilon* hidraulikus markolódarut.

A Kotschenreuther erdészeti traktorok alapját tulajdonképpen John Deere erőgépek képezik, amelyeket erdészeti igényeknek megfelelően átalakítanak, megerősítenek. Majd pedig testméret és motorteljesítmény alapján egy kisebb és egy nagyobb gépcsoportra osztva árusítanak. A kisebb csoportot a K165R és K175R, a nagyobbakat a K220R, a K240R

és a K260R típusjelű modell alkotja. A megjelölésekben a szám a motor lóerőteljesítményét jelzi.

Ismét jön a hernyótalp?

A traktorok világában tett kis körültekintésünket azzal zárjuk, hogy a sok-sok kerek traktor után ismét feltűntek a láthatáron a hernyótalpas, pontosabban kifejezve: a *gumihevederes járószerkezetű traktorok*, egyelőre a mezőgazdasági célú erőgépeken.

Van olyan gép, amelyen a teljes járószerkezeti felületet egyetlen végtelenített széles heveder jelenti: elől-hátul a meghajtó-, illetve feszítőkerékre illesztve, a közbülső távolságon pedig futógörgőkön megtámasztva. Van olyan is, ahol mind az első, mind a hátsó kerekek helyén háromszög-alakban kifeszített hevedereken gördül a gép. S van köztes megoldás is, vagyis a nagyobb terhelésnek kitett oldalon van hevederes járószerkezet, a másik kerékpár pedig gumiballonos.

Mivel ma már lehetséges az egyedi kerékbронcs (felni) gyártás, a *kombinált járószerkezet* a meglévő traktoron utólag is kialakítható. Ezt a lehetőséget mutatta be (egy kombájn esetében) a holland *Zuidberg* mezőgazdasági gépgyártó holding egyik tagvállalata „Krone Big” típuselnevezéssel. A 76 cm széles gumiheveder és a hozzá szükséges abroncs ára 52.500 euró, a 92 cm széles hevederé 53.500 euró. Az eurót a jelenlegi 320 forint körüli eladási áron számolva, ez 16–17 millió forint körüli összeget jelent, amit a szerkezetet a helyszínen tanulmányozó szakemberek *elég borsos árnak* találtak.

A gumiballonos kerekre felerősíthető fém hernyólánc közismert.

A fahasznosítás egyik kulcsa: az aprítógép

Szakmánk szempontjából megemlíthetjük még a faaprítógépeket, amelyekből izelítőt adtak például a lengyel Teknamotor gyártmányokat Magyarországon forgalmazó miskolci SZAL-AGRO Kft., valamint a szlovák, dunaszerdahelyi WIMMERPLUS s.r.o. cég által importált dán Lindana A/5 vállalat TP típusjelű termékei.

A gyártók az aprítógépeket sokféle változatban állítják elő, nagyjából a következő tényezők kombinációjaként: telepített vagy mozgatható, robbanómo-

toros vagy elektromotoros meghajtású, kézi vagy gépi adagolású, hevederes vagy vibrátoros apríték-továbbítású vagy kifűvőkéményes, tárcsás vagy dobos aprítószervezetű.

Ezen belül további variációkat láthattunk. Például a gépi adagolás is lehet darus, gumi- vagy lánctranszportörös, esetleg csörlő. A *gép vezérlése ma már lehet távirányítású* (terepről vagy a traktor vezetőfülkéjéből).

Íme egy-két újdonság. A dán *TP Greenline* típ. aprítógépet egy dömpert meghosszabbított tengelyére szerelték, így egy motorral egy menetben történik az aprítás és az apríték begyűjtése is. A *TP Pilot* nevű kezelő monitor egyszerre mutatja a behúzó hengerek és a rotortárcsa fordulatszámát, s megakadályozza a meghajtó traktor túlterhelését.

A lengyel *Skorpión 280 SDBG* modellen a behúzó asztal összecusukható, így a gép hosszúsága csökkenthető, aminek a közúti vontatás során van jelentősége. A gépbe „vastagfa” és „vékonyfa” program van beépítve. Így munka közben csupán egy gombnyomásra kerül az alkalmazkodás az aprítandó anyag megváltozott méretéhez.

A STIHL sem hiányozhatott

Azt talán említenünk is fölösleges, hogy az Andreas STIHL Kereskedelmi Kft. e helyről nem hiányozhatott. Annál inkább sem, mivel a rangos nemzetközi környezet jó alkalmat jelentett arra is, hogy a cég felhívja a figyelmet: *25 éves a STIHL szakkereskedői hálózat Magyarországon!* Tehát csaknem teljesen egyidős a polgári rendszerváltással. Persze a STIHL motorfűrészek már több mint félévszázad óta meghatározó gépei a hazai fakitermelésnek és elterjedtek az élet más területein is.

Motorfűrészen most sem volt hiány a standon, de a szervezők az *akkumulátoros kertigép program* bemutatására helyezték a hangsúlyt. Ennek keretében látható volt a fotovoltaiikus energiaforrással meghajtott MI 632 típusú fűnyíró robot is.

A STIHL-cég magas kulturáltságát jelezte az a sok egyéb árucikk is, amely önmagában is vonzotta a közönséget: védő- és munkaruházati cikkek, ízléses és egyben praktikus reklám- és emléktárgyak, gyermekjátékok, szerszámok és munkafelszerelési cikkek, amelyek a

mindennapi – a „háztáji” – életben is jól hasznosíthatók.

Nem csak gépek voltak

Ugyanebből a szempontból érdemes volt a „Magyar kert”, valamint a „Szőlészet és pincészet” kiállításokon is szétnézni, amelyeken szintén szép számban kínáltak különféle korszerű kéziszerszámokat, kisgépeket és karbantartási eszközöket, munka- és védőruházatokat.

Korszerű John Deere vezetőfülke

E két kiállításon láthatók voltak olyan *tám- és kerítésrendszerek* is, amelyeket az erdész, az erdész is jól tud hasznosítani. Továbbá az elkészítésükhöz szükséges anyagok és eszközök: különféle minőségű huzalok, dróthálók, huzalhúzó-drótfeszítők, huzalvég-rögzítők, kézi gödörfűrók stb.

Ebben a kisebb csarnokban a fás szakmát a *kádáripár* képviselte. Közönségikerük miatt kiemeltük *Hegedűs Kornél* balatonalmádi kádár kisiparos egyedi kézi faragással díszített, gyönyörű tölgyfahordóit, amelyek skálája a néhány literes, facsapos, szép tartóállványra helyezett asztali kínáló hordóktól az 1000 literes tároló hordókig terjed. A mester szép megjelenésű, masszív, abroncsolt virágtartó edényeket is készít, egyedi megrendelésre is.

A hatvani *Telifa* vállalkozás vákuumos eljárással telített faanyagokat és szabadtéri felhasználásra tartósított különféle faszerkezeteket propagált: kerítések, terasz- és talajburkolatok, pergolák, kertépítő faelemek stb. Államerdészeti társaságaink közül a *Nyírerdő Zrt.* saját standdal szerepelt a kiállításon és főként akáctermékeit mutatta be a vállalat általános tevékenysége keretében.

Az innováció szakadatlan

Idei agráripari csúcstervezvényünknek gazdag volt a szellemi töltete is.

A különböző szervek által rendezett tudományos összejöveteleken több tucat előadás hangzott el az agrárműszaki élet legkülönbözőbb témaköreiből. A mezőgazdasági könyv- és lapkiadók is bőséges kínálattal vonultak fel és kedvezményes áron is lehetett csaknem teljesen friss, értékes kiadványokhoz jutni.

Szükség is van a „szürke állomány” folyamatos feltöltésére, az ismeretek folytonos megújítására, mert az innováció intenzív és szakadatlan a technikai és technológiai fejlesztés vonalán. A nagy mezőgazdasági gépek fejlesztésének vonalán most – nevezzük így – precíziós finomhangolás folyik a precíziós agronómia érdekében. Mind több integrált elektronikus vezérlő és ellenőrző műszer jelenik meg a vezetőkabinkban a már-már hagyománynak mondható sorvezető GPS-ek mellett, amelyek a kijuttatandó vegyszer, vetőmag grammra, szemre pontos előzetes beállítását teszik lehetővé.

A vezérlőkarok helyét gombok, a műszereken pedig a gombok helyét érintő-képernyők veszik át. Ahol még kar van, ott is egy-egy kar multifunkcionális és például robotkormány. A *környezetvédelmet is komolyan veszik*, és a forgatás nélküli kíméletes, víztakarékos talajművelésre törekednek.

Hová-merre vezet a műszaki fejlődés?

Tetszik, nem tetszik, de ez a kiállítás is azt tükrözte, hogy a gépgyártók – mind nagyobb teljesítményű gépeikkel – változatlanul a nagyterületű gazdálkodásban tevékenykedő nagyvállalkozásokat célozzák meg. A tendencia évről évre fokozódik.

S az *ökonómiai* szempontok a *műszaki fejlesztésen és a versenyen* keresztül, e három tényező összhatásaként *ki fogják kényszeríteni* a kis- és középgazdaságok sávjában az integrációt. Remélhetőleg annak jobbik változatát, a *szövetkezést*. Ez elkerülhetetlen lesz az erdőgazdaságban is. Tíz kisfiú erejének összege nem egyenlő egy 30 éves férfi erejével.

*

Agrárműszaki kiállítás 2017-ben is lesz a Budapesti Vásárvárosban – érdemes lesz felkeresni!

Király Pál

További képek a B2 oldalon.

„Oh, természet, oh dicső természet!
Mely nyelv merne versenyezni véled?”

Petőfi Sándor: A Tisza (1847)

Tájak bűvöletében

Tudósításunkéval azonos címmel huszonhat olajfestményét mutatta be **dr. Kovács Mátyás** okl. erdőmérnök és környezetvédelmi-természetvédelmi szakmérnök a **Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár Vármező Galériájában** megrendezett legutóbbi kiállításán Budapesten. (Régebbi, sokak számára talán közismertebb nevén: az egykori Országos Mezőgazdasági Könyvtárban, az I. ker. Attila út 93. sz. alatti épület földszinti előcsarnokában)

Az alkotó

Rákospalota-Újpesten született 1944-ben. Első diplomáját 1969-ben szerezte meg a soproni Erdőmérnöki Karon. Szakmai pályafutását sok más kollégájához hasonlóan ő is az erdőrendezés területén kezdte, azonban hamarosan a **természetvédelem** területén folytatta és ott is fejezte be minisztériumi főosztályvezetőként 2008-ban.

Jellemzőnek találjuk 1979-ben sikerrel megvédett doktori disszertációjának címét, amelynek alapján a „dr. techn.” címet elnyerte: **„A légi fotogrammetria és fotointerpretáció alkalmazása a tájvédelmi körzetek megtervezésében.”**

Kifejezi ez a cím a kiváló magyar erdőrendezési iskola termékenyítő hatását még olyan területen is, mint a technikától látszólag távol álló természetvédelem. Ugyanakkor a valóságban a két fogalom szintézisét jelentő erdőmérnöki képzettségen alapuló gondolatvilágában már akkor hangsúlyos szerepet kapott a **természeti táj**, közelebből annak értéke, szépsége, valamint a topográfiai értelemben vett nagy távlat. E három karakterisztika szerves egysége alkotja az erdész személyiségének harmóniáját (persze az erdészeti- és illemkódex talapzatára állítva).

A művészpálya fejlődése

Kovács önvallomása szerint a szépet-alkotás vágya már gyermekkorában vonzotta a képzőművészet irányába. A Nagy Programozó azonban némileg másként gondolta. **Fafaragással** kezdte és ennek – s persze még néhány más tényezőnek, indítéknak tulajdoníthatóan – az erdészpálya lett a vége. A fafaragás nemes szenvedélyét azonban ma is űzi.

Festéssel nyugalomlányba vonulása után nyílt lehetősége intenzívebben foglalkozni; rövid próbálkozás után már csak olajfestékekkel. Mestereinek **Soós Tibort, Palásthy Renátát és Csollák Mihályt** tartja.

Legkedveltebb alapanyaga a farostlemez, amelyre azonban nem ecsettel, hanem **festőkéssel hordja fel a színeket**. Az így keletkező felület kis egyenetlenségei közvetlenül szinte alig érzékelhetők, mégis jelentősen fokozzák képeinek plasztikusságát, kifejezőerejét.

Bár amatőrnek vallja magát, minthogy nem művészeti tanintézetben, hanem közvetlenül a gyakorlatban sajátította el a képfestés fogásait, mégis – amint mondani szokás – istenadta tehetség. Gyorsan haladt a pályán és **ma már ismert nevű,**

Az ostrfrieslandi Magyar Művészeti Napokon

megbecsült, érett művész. Nem ez volt az első tárlata; rendeztek már kiállítást alkotásaiból több alkalommal a fővárosban is, vidéken is.

Téma és stílus

Kovács Mátyás: **tájképfestő**. Előszeretettel dolgozik nemzeti parkokban és más természetvédelmi területeken, amelyek hazánk legszebb tájai közé tartoznak. Ezen belül képein megjelennek a növények, vizek-vízpartok, barlangok, de főként az **erdő és a fa**. Bár például szentendrei városrészletei bizonyítják, hogy a művi, az épített környezetet ugyanolyan művészi fokon tudja megjeleníteni, mint a természetit.

Az ember ritkán jelenik meg képein (állat még kevésbé), jobbra a térbeli dimenziók érzékeltetése végett. Inkább az emberre utaló más jelek: települések a távolban, építmények, szénaboglyák a réten, csónak a vízen, magasles az erdő szélén stb.

Él az ellentétek alkalmazásában **rejlő dinamizálás művészeti lehetőségével**, de úgy tűnik, igazi lelki alapállása a **harmónia**. Ez azonban nem jelenti azt, mintha alkotásain valamiféle álmos, statikus nyugalom telepedne a tájra. A színek-fények kavalkádjától „élnek” ezek a képek.

Ha egyáltalán lehetséges volna egy művészegéniséget alkotásai alapján rendszerbe beskatulyázni, akkor **Kovács Mátyást leginkább plein air (plener) festőnek nevezhetnénk**, az impresszionizmus egyik legfontosabb hazai centrumához, a modern magyar festészet bölcsőjéhez, a **nagybányai művésztelephez közelállónak**. Tágas kék égbolton tündöklő fehér felhők, nagy távlatok, napfényben fürdő zöld erdős hegyek-völgyek-hegyvonulatok, smaragdoló rétek, robusztus sziklák, tavak vonzzák a tekintetet ezeken a képeken, amelyek ablakot nyitnak a tájra.

Faállománybelsőt ábrázoló festményei Mednyánszky László azonos témájú képeire emlékeztetnek. Kovács azonban mindig kerüli a sötét tónusokat, a kontúroknak olykor szinte a végtelékig történő homályba süllyesztését, a néha már-már nyomasztó összhatást. Képszerkesztésében jobban szereti felhasználni az erdő fainak méretkülönbségeiben rejlő ellentéteket.

Ez a jellemzés azonban csupán egy laikus szemlélődő benyomásait tükrözi. Sokkal többet mond a mester színvonaláról az a tény, hogy a kiállítást nem kisebb szaktekintély, mint **Bereczky Loránd művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria c. főigazgatója nyitotta meg**, aki ezt a megtisztelő szerepet általában nem szokta ecsettel pacsmagoló kezdő amatőrök esetében vállalni.

Dr. Kovács Mátyás

Okleveles erdőmérnök, okl. természet- és tájvédelmi szakmérnök, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium nyugalmazott főosztályvezetője, amatőr festőművész és fafaragó

Művészi életút

1944. december 29-én született Rákospalotán.

Rajzkészsége és a művészetekhez való vonzódása már korán megmutatkozott. Még meg sem kezdte általános iskolai tanulmányait, amikor már megörvendeztette szüleit, rokonait, játszópajtásait egy-egy kedves kis rajzzal vagy vízfestménnyel.

Általános iskolás korában pedig már nem csupán a rajzórán, hanem azon túl szabadidejében is igen gyakran rajzolt és festett. Rajztanára és osztályfőnöke a képzőművészeti középiskolát javasolta számára továbbtanulásra, de az élet – talán sajnálhatóan – mégis másfelé, a Dózsa György Gimnázium reáltagozatára sodorta.

Itt már kevesebb ideje jutott a „művészkedésre”, de nem hagyta abba azért a rajzolást és a festést, sőt barátai inspirálására a fafaragással is megismerkedett.

A természeti tájak és az erdő iránti vonzódása a gimnázium elvégzése után sem a Képzőművészeti Főiskola felé, hanem a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemre irányította.

Egyetemi éveit már kevesebbet festett, inkább a fafaragás vált számára kedvessé, amit nagy szorgalommal és kitartással művelt.

Okleveles erdőmérnöki diplomájának megszerzését követően néhány évig megpróbálkozott olajképek festésével a nagybátyjától örökölt festőkészlettel, de inkább a fafaragással foglalkozott. A faragás mellett szabadidejében temperával festett.

A természettel való kapcsolata még inkább elmélyült az egyetem természet- és tájvédelmi szakmérnöki szakának végzésekor, de legmeghatározóbban mégis 1973-tól természetvédelmi munkakörben való gyakorlati munkája során teljesedett ki.

Doktori fokozatát is természetvédelemből szerezte.

A festéssel való újabb nagy – és remélhetően végleges – elkötelezés 2005-től kezdődött, az akkor már évek óta magának komoly

rangot kivívott igali képzőművészeti tábori részvételekor.

Itt kezdetben pasztellel és akvarellal is kísérletezett, de végül 2006 óta kizárólag olajképeket fest.

Az igali, majd később a tóköli, az utóbbi években pedig a somogyvári képzőművész táboroknak is elmaradhatatlan résztvevője.

Mestereinek Soós Tibor kaposvári, Palásthy Renáta szentendrei és Csollák Mihály tóköli festőművészeket tekinti.

Kovács Máttyás képeiből – a képzettségéből is adódóan – a természeti tájak iránti szeretet és tisztelet árad.

Témái rendkívül változatosak – mint ahogyan a természet is az – a növényektől a természeti tájakon át a barlangokig.

36 évi hivatásos természetvédelmi tevékenységéből következően többségében a nemzeti parkok és a védett területek gazdag és értékes tájai ihletik alkotására.

Igen szorgalmas, erősen érzelmeitől vezérelt dinamikus festőművész, aki sajátos színvilágot és technikát alkalmaz. Sok kortársához hasonlóan ő sem mindig ecsettel, hanem inkább festőkéssel dolgozik.

Képein a különleges természeti tájak bája, sokrétűsége, harmóniája és ellentmondásai, a színek sokasága, néha keménysége jelenik meg, egyre finomodó technikai ábrázolásban.

Kiállított olajfestményeit ezideig művésztársaival együtt Igalon, Tökölön és Somogyváron, önálló kiállításait pedig Dobogókőn, Aggteleken, Pusztaszeren, Budapesten pedig a Zöld Galériában és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tekinthették meg.

Az elmúlt években Gödöllőn, az Erzsébet Királyné Galériában, továbbá Németországban volt önálló kiállítása, majd Újpesten rendezett sikeres kiállításán több mint 50 új tájképét állította ki.

2015 év végén egy budai bemutatóteremben, idén pedig a Vármező Galériában volt kiállítása Tájak bűvöletében címmel.

Lehetnek még tartalékai

Amit még érdemes volna Kovács Máttyásnak a továbbiakban fejlesztenie szerény megítélésünk szerint, az a **vizek részleteibb**, akár az egyes vízcseppek mélységéig lehatoló megfestése. Vízfelületek, hullámok, vízpartok láthatók voltak a most ismert tetű tárlatán is, mint például a Balaton is.

A vízben sok művészi lehetőség van, legyen az akár az említett Balaton kimeríthetetlen szín- és fényhatású felülete vagy más állóvíz, forrás, csörgedező patak, habzó vízesés. És a **hó** is, bár meg kell jegyezni, hogy fényképszerűen éles, ragyogó havas csúcsokat is festett az Alpokban, s álomszerűen kékes derengésből előtűnő sziklatornyokat a Dolomitokban.

Nyugdíjasként tulajdonképpen azt folytatja, amit aktív korában, csak most a **művészet, a festészet eszközeivel: természeti értékeket ment át az utókor számára**. Ebből kiindulva, művészetének talán másik tartaléka lehet a külföldiek szemében mintegy hungarikumnak tekintett természetföldrajzi értékünk: „a puszta”!

Nyilvánvalónak tűnik az előzmények ismeretében, hogy ez az eddigi alkotási folyamat átgondolását, érzelmvilágának áthangolását kívánná meg. Növényábrázolásai azonban jelzik, hogy **technikailag készen áll erre a feladatra is**. Más tájképfestők példája mutatja, hogy a síkságnak is megvan a maga hangulata, varázsa, ám ennek nem feltétlen díszlete a pusztai gémeskút ménessel vagy szürkemarha-gulyával (bár „ez sem semmi”).

*

Tudjuk, hogy erdész kollégáink közül nem csupán dr. Kovács Máttyás jutott el a festőművészet magas fokára. Kis tudósításunknak nem is az a célja, hogy részletesen elemezze eddigi alkotótevékenységét. Hanem az, hogy **felhívjuk a figyelmet: Kovács Máttyásra most már oda kell figyelni, mert érdemes!**

Király Pál

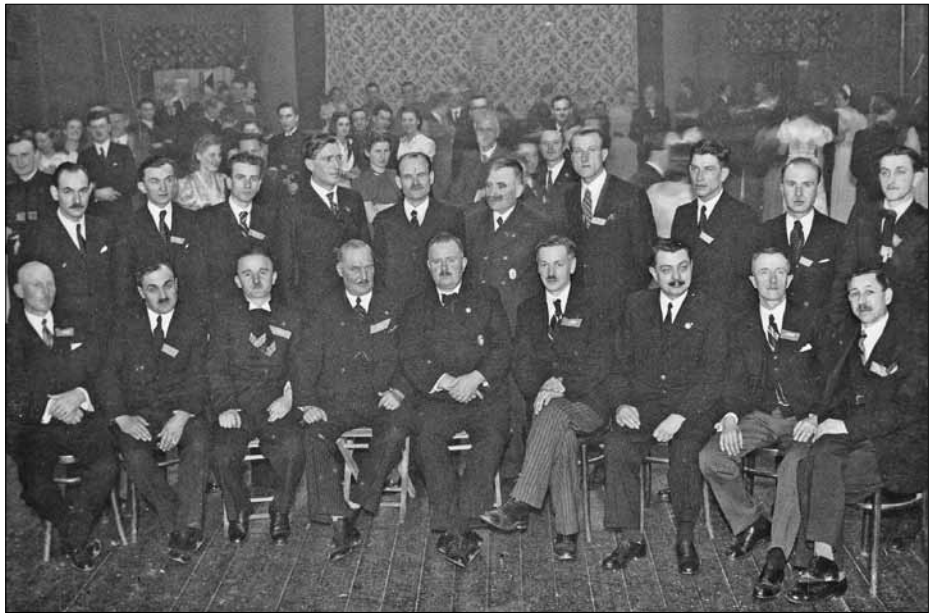
A képek fotóit lásd a B3 oldalon!

Országzászló-átadás Görgényszentimrén

1939 őszén új elnököt választott a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete, a MEVME.

Vitéz Szekeres Károly 1940. január 1-jével vette át az egyesület irányítását. Még az év május 12-én önkéntes katonai szolgálatra jelentkezett néhány hónapra többedmagával a nagyhatalmak döntései folyamán visszakerült területekre való bevonuláskor. Ősszel szerelt le. Az egyesület tiszteletükre 1941. február 16-ikán Új-Diósgyőrön (ma Miskolc) gyűléssel egybekötött bált rendezett. Szekeres Károly elnök javaslatára itt határozták el, hogy a visszatért területekre – Görgényszentimrénre – országzászlót ajándékoznak az alerdész szakiskolának és a helyi székelységnek. Az év szeptember 24-én avatták fel zászlójukat Budapesten, a Szabadság-téren lévő Ereklés Országzászlónál. A téren akkor még állt a négy égtájról elnevezett – a magyarság négyfelé szakítottóságát jelképező – monumentális szoborcsoport a Kelet, a Nyugat, az Észak és a Dél. A Kelet szobornál 25 kartásuk jelent meg, és korábbi elnökük Daróczy Márton mondta el avató beszédét.

Az 1925-ben alapított országzászló mozgalom ez időben már igen népszerű volt. Kigondolója báró dr. Urmánczy Nándor, akit „megalkuvás nélküli magyarként” ismernek. Az első ereklés országzászlót 1928. augusztus 20-án állították Budapesten. A zászló 20 m magas volt, utalva az 1920-as trianoni diktátumra. A 100-ikat Miskolcon, 1934. október 4-én. Szerzte a Kárpát-medencében

A miskolci egyesületi bál – az ülő sorban, középen Szekeres Károly elnök

közel 2000 ilyen emlékművet állítottak 1945 előtt.

Egy évet kellett az egyesületnek várnia, amikor elérkezett a pillanat és a küldöttség 1942. szeptember 25-én útra kelhetett Erdélybe. A küldöttséget vitéz Szekeres Károly vezette, Cservenka Ferenc titkár, dr. Almády Károly ügyész és Acsai István kartársuk kíséretével. Szeretfalva, Szászrégen érintésével érkeztek meg Görgényszentimrénre.

1942. szeptember 27-én, a nagy ünnepségen több százan jelentek meg. Pető János erdőtanácsos a szakiskola igazgatója, dr. Nagy Árpád tatai származású járási szolgabíró, dr. Ajtai Sándor m. kir.

főerdőtanácsos, aki az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) igazgató-választmány tagja, egyben a MEVME barátja és támogatója. A vármegye előljárói, főjegyző, főszolgabíró, képviselők, katonai és csendőri parancsnokságok, a járási tűzvédelmi felügyelőség, a marosvásárhelyi erdőigazgatóság képviselői, az alerdész szakiskola hallgatói és oktatói, valamint a környék és a falu lakossága. Az ünnepség, a koszorúzás majd az ebéd alkalmával elhangzott pohárköszöntők után Szekeres Károly elnök és Cservenka Ferenc titkár tartottak előadást az iskola tanulóinak az erdészképzésről, a visszatért területek erdőinek kezeléséről, a MEVME céljairól és feladatairól.

Az a zászló 1945 után elveszett, de a rudját néhány éve megtalálták.

Több év kutatómunkának köszönhetően 2015 nyár végére, az időközben előkerült korabeli fotók alapján kiváló minőségben elkészült az eredeti zászló hasonmása, melynek az egyik oldalán az ismert magyar címer az angyalokkal, a másik oldalon pedig a MEVME Szent Hubertusz motívuma látható. Inokai Balázs ötletét, hogy újra ajándékozzuk a zászlómásolatot a görgényi székelységnek – a Lokodi család segítségével – felkarolta a Vértes Erdő Zrt., Kocsis Mihály vezérigazgató, valamint Michl József, Tata város polgármestere. A zászlót pedig befogadta a Marosszéki Közbirtokosság, melynek székhelye Szovátán van, amely egyben Tata testvérvárosa. Ahogy Péter Ferenc, a közbirtokos-

Zászlóavatás a Szabadság téri Kelet szobornál

ság elnöke ünnepi beszédében elmondta, „a harminckét község polgárainak, lakóinak közös tulajdonában lévő 7829 hektár erdőn és 1124 hektár legelőn gazdálkodó társulás 2000-ben jött létre a kommunizmus által felszámolt Ősmarosszék Közbirtokosság alapjain. Ez a gazdasági alap, valamint az a tény, hogy a Felső-Kisküküllő mentének, a Nyárad mentének, a Mezőség Maros megyei részének és a Maros mente néhány településének lakói közösen bírják ezt a területet, a dicső múltra emlékeztető országzászló megőrzésére elég biztosíték lehet hosszú időre”.

Amint 1942-ben, úgy 2015. október 2-án is, verőfényes őszi napsütésben érkezett meg a küldöttség a zászlóval Szovátára, ahol igazi székely vendégfogadás várta őket. Péter Ferenc polgármester, aki a közbirtokosság elnöke és Birtók György mérnök, havasgazda, valamint Lázár Antal erdőmérnök és kollégáik fogadták a vendégeket. Időközben megérkeztek Szovátára az OEE Erdők a Közjőért Szakosztályának tagjai, akik a térségbe szervezett szakmai kiránduláson vettek részt, és jelenlétükkel emelték az ünnepségek színvonalát.

Másnap, 3-án veterán katonai terepjárókkal szállították fel a mintegy 30 fős társaságot, úttalan utakon, a Bekecs-tetőre. Útközben házigazdánk, Birtók György havasgazda több helyen megállítva a menetet, ismertette a havasi gazdálkodás lényegét, a birkák, tehenek, farkasok és medvék együttéléséről szóló történetekkel fűszerezve. A hegytetőn több ezres tömeg gyűlt össze, akik a legkülönbözőbb módon értek fel a környék településeiről az ott rendezett ünnepségre. Az 1916-ban

Koszorúzás a Bekecs-tetőn

lezajlott csatározások mártírjaira emlékeztek a környékeliek. Csoportunk is részt vett a koszorúzásban. Kocsis Mihály vezérigazgató, Michl József polgármester és Inokai Balázs erdőmérnök – kinek nagyapja, Szekeres Károly 1916-ban onnan 50 km-re a Tölgyesi-szorosnál szintén harcolt –, helyezte el koszorúját a hegytetőn lévő emlékműnél.

Oktober 4-én a küldöttség egy része szentmisén vett részt, majd 13 órai kezdettel megkezdődött az ünnepség a közbirtokosság székházának udvarán. Tófalvi Edit előadásában a „Fenyő, fenyő...” című dallal emlékeztek meg Szekeres Károlyról. Rendkívül színvonalas műsorral ajándékozták meg a jelenlévőket a helyiek és vendégművészeik, így Lokodi Rózsika, Bordos Nagy Kinga és a több településről érkezett kis diákokból álló Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar Kamaraegyüttese, Czako Gabriella és

Nagy Éva Vera karnagyok vezetésével, majd Tövissi Zsolt művész úr mondta el Petőfi Sándor A vén zászlótartó című versét. A magyarországi vendégek részéről Kertész József kollégánk viszonzta a vendéglátók kedves gesztusát, Reményik Sándor Zászlószentelés című költeményével. Beszédet mondott Inokai Balázs, Michl József polgármester és Kocsis Mihály vezérigazgató. Birtók György szintén egy Reményik Sándor idézettel zárta beszédét, hangsúlyozva a zászlón lévő MEVME jelmondatot: Istenfélelem, szeretet, munka, erre tanít bennünket az erdő örök bölcsellete.

Ezt követően Inokai Balázs, Péter Ferenc elnökkel együtt elhelyezte a zászlót a rúdon. A lobogót Köllő Tibor szovátai római katolikus plébános megszentelte, Bacsoni Sándor szovátai református lelkész megáldotta. Szalagot fűzött rá zászlóanyaként Bacsoni Szilárdka református lelkész, majd Michl József testvérvárosi polgármester, Kocsis Mihály vezérigazgató és Dobó István szakosztályvezető erdőmérnök.

Az átadott országzászló őrzőjeként Péter Ferenc elnök tartotta meg ünnepi beszédét, hangsúlyozva: „Ezt a zászlót megőrzésre itt helyezzük el a közbirtokosság székhelyén, amely megerősíti a szakmai alapokra helyezett anyaországi és székelyföldi kapcsolatokat”. Idézte Bródy János dalának egy sorát: „Hiszem, hogy amíg leszünk, itt nem lesz »játéka mindenféle szélnek«. Ez a zászló itt lesz. Rajtunk is múlik, hogy holnap, holnapután is lobogni fog-e majd bennünk, s az is rajtunk múlik, hogy tudunk-e valamire menni ezzel a lobogással. Én bízom benne, hogy tudunk!”

Inokai Balázs erdőmérnök

A zászlóátadás

Nemzetközi űrhajózás-történeti kiállítást rendeztek Budapesten, a Millenáris Parkban. Alapját az a vándorkiállítási anyag képezte, amelyet az USA Alabama-állambeli Űr- és Rakéta Központ bocsátott útjára.

A kezdetek

A szervezők a XIX. század közepéig nyúltak vissza. Mégpedig Verne Gyula, francia író 1865-ben megjelent „Utazás a Holdra” című híres könyve egy első kiadású példányának bemutatásával. Verne Gyula mehökkentően sok mindent megsejtett mindabból, ami azután egy évszázad múlva meg is valósult: például az űrkabin tengeren történő landolását.

A XIX. század végén Konstantyin Ciolkovszkij fizikus már minden lényegeset tudott arról, ami bekövetkezett az űrhajózásban. Az orbitális pályán keringő műholdakkal kapcsolatban ő használta először a „szputnyik” (útítárs) elnevezést.

A német Herman Obert professzor feltalálta a rakéta hajtóművet, aki egyébként erdélyi származású volt, valamint dr. Róbert Goddard amerikai fizikus pedig 1926-ban két és fél másodperc repülési idővel 12 méter magasságban 56 méterre röpítette első rakétáját.

Obert mellett feltűnt későbbi asszisztense, Wernher von Braun (1912–1977) a II. világháború német V-1 és V-2 főkonstruktőre. Majd — hadifogságba kerülve — az USA-ban a nagyobbánál nagyobb hordozórakéták megalkotója. W. Braun már 22 évesen megszerezte doktori címét rakéte technikai disszertációjával. S még azon évben, 1934-ben akkor rekordmagasságra, 2,5 kilométerre fellötte saját „A2” jelű kísérleti rakétáját is.

A szputnyiktól az űriparig

Közben orosz földön, a titkos kísérleti bázisokon Szergej Koroljov akadémikus és társai megfeszített munkát végeztek.

1957. október 4-e megváltoztatta a világot, új korszakot nyitott az emberiség történetében: ekkor lőtték fel a szovjetek az első műholdat, a fogalommal vált Szputnyikot. 1961. április 12-én pedig Jurij Gagarin *őrnagy* 108 perc alatt megkerülte a Földet „Vosztok 3KA-3” jelzésű űrhajójával.

A klasszikus időszakot lezárta a fantasztikus esemény: Neil Armstrong és

A világűr kapuja

Michael Aldrin 1969. július 20-ai Holdra lépésének bemutatása.

A befejező részhez tartozott egy képernyő is. Ezen tűntek fel azok a férfiak és nők, akik az űrkutatás hősi halottai. A kiállítás egyébként éppen csak, hogy érintette az űrbaleseteket, valamint a katonai felhasználás témáját. Ugyancsak nem tért ki a kiállítás az űrtechnika hírszerzési, bűnüldözési, terrorizmus-ellenes területeire.

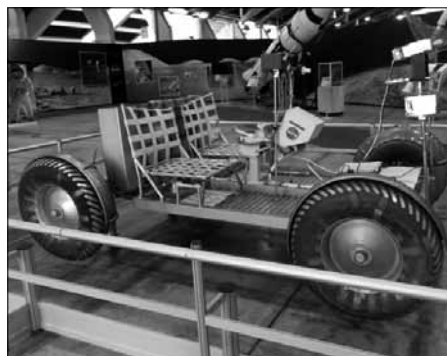

Testközelben

Magyar szereplés az űrkutatásban

Látható volt például az első Lunamobil, a holdautó, amelynek speciális kerekét Pavlics Ferenc találta fel.

Bemutatták Farkas Bertalan, első és egyetlen űrhajósunk 1980. május 26-i űrrepülését, amikor is a Szozus-36 űrhajón elhagyta a Földet és átszállva a Szaljut-6 űrállomásra, egy héten keresztül különféle feladatokat hajtott végre. Azt a „Pille” sugárdózis-mérőt használva, amely a magyar konstruktörök vívmánya. Ezt a műszert használta Charles Simonyi is, űrturistaként, akinek édesapja a Soproni Alma Mater professzora volt. Az őrnagy sötétké megfigyeltözet mellett látható

A holdjáró

volt továbbá az a kalocsai népi motívumokkal díszített kis ládikó is, amelyben magyaros ízü étkeket vitt magával.

Kiállított magyar találmány volt a K-1-3 típusú mikrometeorit detektor és a meteorcsapda is, valamint fiatal kutatók által alkotott MASAT-I. első magyar műhold.

A látogató egy egész táblasorozaton keresztül megismerte a NASA egy kimagasló magyar űrkutatóját, prof. dr. Bejczy Antalt (1936. január 16.–2015. június 25.) és munkásságát, aki a robottechnikában ért el kimagasló eredményeket.

A kutatások gyakorlati alkalmazása

Kitűnően egészítette ki az amerikai kiállítási anyagot a Magyar Asztronautikai Társaság táblasorozata, amely többek között bemutatta az űrkutatási eredmények leggyakoribb hétköznapi alkalmazási területeit is.

Ezen alkalmazási területek között már ott szerepel az erdészet is: a faállomány-térképezés és termőhely-meghatározás színes fényképfelvételek alapján; biotikus és abiotikus erdőkárosítások felderítése és feltérképezése; erdőtüzek felderítése.

A funkciók közé beleértendő a távérzékelés felhasználhatósága is, ami fizikai kapcsolat nélküli, közvetett információszerzést jelent a terepről műholdas berendezések: infravörös kamera, radar alkalmazásával.

Értelemszerűen az erdészet is tudja alkalmazni a műholdas helymeghatározást, vagy – adott esetben – az űrből kapott hidrológiai információkat is. Az erdészeti alkalmazást nagyban elősegítette, hogy a korábbi 2,5 méter/pixel közepes felbontású, szürke árnyalatú űrfelvételek helyett az űrszolgálat ma már 0,3 méter/pixeles, nagy felbontású színes képeket tud rendelkezésre bocsátani. A Föld felszínének, rajta az erdőterületeknek a folyamatos égi megfigyelése lehetővé teszi nemcsak a fenntartható erdőgazdálkodással járó műveletek nyomon követését, hanem a fenntarthatatlan erdőgazdálkodással együtt járó erdőirtásokat, vágásterület felégetéseket is.

Tudósításunkat Bejczy Antal hitvallásából vett szép megállapítással zárom:

„... és minél távolabb megyünk, annál csodálatosabbnak tűnik az a harmónia, ami a Földön kialakult, ami az élet. Ez az űrkutatás tulajdonképpeni értelme.”

Király Pál

FeHoVa – 2016

2016. február 18–21. között tartották a Hungexpo területén a 23. Fegyver Horgászat Vadászat kiállítást. A megnyitó ünnepségen részt vettek a hazai kormány-szervek és szakmai szervezetek képviselői, valamint a nemzetközi vadászélet meghatározó személyiségei.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke megnyitóbeszédében a magyar vadászat régi hírnevének visszaállítását három pillérhez rögzítette: az első a fegyvertörvény és a kapcsolódó jogszabályok módosítása, a második a vadásatról és a vad védelméről szóló törvény elkészülte, harmadik pillérként pedig a '71-es világkiállítás 50. évfordulójára, 2021-ben tervezett vadászati világkiállítást említette.

A tervek szerint a világkiállítás a rokon területek együttműködésével valósul meg: a horgászokkal, a lovasokkal, kutyásokkal, solymászokkal, a természetvédőkkel és az erdészekkel. Az elnök köszönetét fejezte ki, hogy a C.I.C., a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács védnökséget vállalt az esemény fölött.

Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter beszédében kiemelte, hogy 12 ország 260 kiállítóját köszönheték. Hangsúlyozta, hogy a vadgazdálkodás, erdészet, horgászat jogszabályalkotása mintaértékű a környező országok számára is.

Bernard Lozé, a C.I.C. elnöke támogatásáról biztosította a jubileumi vadászati világkiállítás megrendezését. Emlékeztetett, hogy 1971-ben 3 millió látogató érkezett a vadászati világkiállításra. Ez egy olyan globális esemény lesz – hangsúlyozta –, amelyen a vadászellenes hangokra tudnak válaszolni, a fokozott média és közösségi média megjelenéssel.

Konferencia az erdőtörvényről

A kiállítással egy időben, 2016. február 18-ikán konferencián vitatták meg az érdekelt szakemberek az erdőtörvény módosításának szempontjait.

A megbeszélésen elsősorban az erdészeti társaságok vezetői és más szakmai körből érkezett kollégák vettek részt.

Bitay Márton Örs államtitkár előljáróban leszögezte, hogy a 2009. évi erdőtörvény nem rossz, de a cél az, hogy még jobb legyen! Álláspontja szerint sok olyan része van a jelenleginek, ami szemantikailag nem illik oda.

Fontos, hogy a magánerdő-gazdálkodás markánsabban jelenjék meg.

A jelenleg érvényes jogszabályban felborult a hármas funkció, és háttérbe szorult a gazdasági rendeltetés. Ennek korrigálása a tulajdonosok elvárása – hangsúlyozta.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes

A legfontosabb üzenetek az alábbiak, amelyek fontos részei kell, hogy legyenek a módosított erdőtörvénynek:

1. Alapvetés, hogy az erdőt nem az erdészektől kell védeni. Ők a gazdasági érdekeik betartása mellett őrizték meg ilyeneknek a mai erdőket.
2. A legaktívabb természetvédők az erdészek.
3. Alkalmas természetvédelmi jogszabályokat kell alkotni.
4. Nem kell félni a gazdasági rendeltetés teljesítésétől, ráadásul e nélkül a többi funkció teljesíthetetlen.
5. Föl kell készülni a klímaváltozás hatásainak ellensúlyozására. Ki kell választani azokat a fajokot, amelyek helytállnak a változó körülmények közepette is. Az akác várhatóan húzó fajfaj lehet.
6. Fejlesztani kell a magánerdő-gazdálkodást. E téren a tulajdonosok érdeke a döntő. A szakirányítás területén is előbbre kell lépni.
7. Az erdőkezelés terén ne keverjük össze az ültetvényeket a természetes erdőkkel. Az energiaerdőkre nem vonatkozhatnak azonos szabályok, mint a természetes erdőkre.

8. Vissza kell szorítani az illegális fakitermelést. E téren a tulajdonosi kötelezettségekre vonatkozó jelenlegi előírások irreálisak.

9. Valós bürokráciacsökkentésre kell törekedni. Meg kell bízunk a gazdálkodóban és a szakirányítóban.

Bitay Márton kijelentette, hogy az erdőtörvény-módosítás normaszövege még a tavasz folyamán elkészül, és legkésőbb, nyáron a Parlament elé kerül.

Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárkamara (NAK) elnöke kiemelte az erdészeti ágazat jelentőségét a nemzetgazdasági teljesítmény és a vidéki foglalkoztatás szempontjából. Ennek az ágazatnak fontos szerepe van a szociális segélyre és támogatásra szoruló munkához juttatása terén.

Luzsi József, a MEGOSZ elnöke a legfontosabb követelményként azt hangsúlyozta, hogy a korlátozások csak a szükséges mértékig terjedjenek.

Emlékeztetett, hogy a Lajtán túl a közérdekű tevékenységet az állam kompenzálja.

Ennek megfelelően az erdő fenntartása már ökológiai szolgáltatás.

Egyetértett, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás álljon az új erdőtörvény középpontjában, ugyanakkor fölkhívta a figyelmet, hogy az ország erdeinek közel 1/3-a nem működik. Ezáltal értékek mennek tönkre, amely veszteségeket még a korlátozások is növelnek. Állítása szerint 1 millió m³ fa nem kerül piacra.

Kifejtette, hogy számosan nem tudnak megfelelni a törvényi feltételeknek az osztatlan közös tulajdon csapdaja miatt, és ezért is szabadabb, önállóbb gazdasági és jogszabályi környezetre kell törekedni.

A konferencia további részében Jung László, a FAGOSZ elnöke, Szentpéteri Sándor, az OEE elnökségi tagja, Horváth Iván, a Pro Silva Hungária elnöke fejtette ki álláspontját.

Végezetül Ugron Ákos Gábor, az FM államtitkár-helyettese foglalta össze az elhangzottakat, miszerint az erdőtörvény célja a jogszabályi feltételek megteremtése ahhoz, hogy ne csökkenjen az erdőterület, nem csökkenhet a kitermelt faanyag és a vidék eltartóképessége, nem csökkenhet a biodiverzitás, és nem szűnhet meg az erdőtervezés. **(zétényi)**

Egy mecénás biográfiája

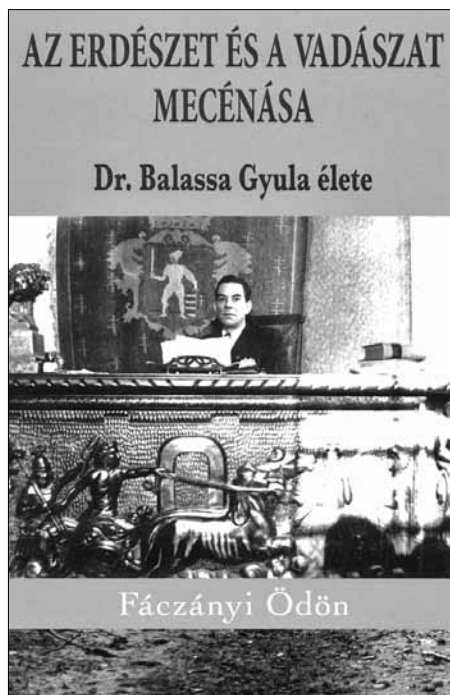
Dr. Balassa Gyula erdészeti karrierje

Bizonyára lesznek T. Olvasóink között olyanok, akik a következő könyvismertetővel kapcsolatban felvetik a kérdést: vajon megérett-e már minden közéleti feltétele annak, hogy könyvbe foglalt életrajz, mégpedig egy értékelő biográfia jelenjen meg *dr. Balassa Gyula* (1903–1974) okl. jogászárol, az 1954. november 1-től 1964. április 14-ig alkotmányjogi szempontból önálló országos szakmai főhatóságként működött *Országos Erdészeti Főigazgatóság* (OEF) 1956. december 24.–1964. december 31. közötti vezetőjéről?

Ez a kérdés nem volt kérdés *Fáczy Ödön* szakíró számára, akinek a neve ismert lehet *Híradónk* rendszeres olvasói előtt egyes korábbi írásműveinek recenziója és néhány egyéb közéleti tevékenységének megemlézése révén (sőt még fiaé is). Ő ugyanis bátran belevágott a kényes feladatba, s „kerek percc” megválaszolta a kérdést egy 143 oldalas, érdekesítő, szép könyvvel, amelynek ez a címe: „*Az erdészet és a vadászat mecénása. Dr. Balassa Gyula élete*”.

Erdészegyenruhában

Könyv a mecénásról

Még ma is „kényes” a téma

Bevezető mondatommal azért kerülgettem óvatosan a kását, mert a napi tapasztalat szerint az bizony még forró, sőt már megállapodottnak tűnő egyes részei is felforrósodhatnak a felbukkanó újabb információk vagy egyes vélemények parázsán.

Nemzeti történelmünk 1944/45–1989/90 közötti négy és fél évtizedéről (amelyet szokás röviden csak „szocialista

korszaknak nevezni), a rendszerváltás utáni sommás értékítélet viszonylag rövid idő alatt megszületett. Ez a történelmi főfejezet azonban egymástól elég jól elhatárolható alcímekre oszlik. Ezek egyikével-másikával még némely hivatásos történész is nehezen boldogul.

Értekes szakmai tartalom mellett pikáns témák

A közelmúlt történelmével kapcsolatban tapasztalható labilis túlérzékenységre való tekintettel én *elsősorban a könyv erdészettörténeti értékeire hívom fel a figyelmet. Közlebbtről: az Országos Erdészeti Főigazgatóság működésének bemutatására.*

Annál is inkább, mivel erre a korszakra vonatkozóan komplex jellegű feldolgozás csak a rendszerváltás előtti időkből áll rendelkezésre, (így „Az Erdő” 1964. évi októberi címszáma az OEF fennállásának 10. évfordulója alkalmából; továbbá a Keresztesi Béla által szerkesztett, 1982-ben megjelent „Magyar erdészet 1954–1979” című könyv idevágó részei.)

Azonban ezen és a kor politikatörténetén túlmenően is több olyan információt tesz közzé a szerző Balassa életéből, amelyekről egyet s más hallottak a kortársak, de pontosabb tényeket nem tudtak. Ilyen például a színészvilággal fennállt kapcsolata (a markáns arcú főigazgatót nevezték „bonvivánnak” is). Ilyen volt az ún. Önödy-ügy, a Bara Margit színésznővel kapcsolatos mende-mondák; a hirtelen nyugdíjazása; országos rendőrfőkapitányi, majd az 1956 utáni főigazgatói magatartása stb. (Közbevetve megjegyezzük, hogy még egy országos tevékenységi körű

Agrárpalota: a mecénás főhadiszállása

szakszervezetnek is titkára volt.) Ezeknek a többsége inkább csak pikantéria. Persze '56, a rendőrség, a Kozma-utcai, váci, recski raboskodás éppen nem az. Amint azonban említettem, erdésznek-vadásznak-természetbarátnak az 1956. december 24.–1964. december 31. közötti nyolc év eseményeinek tanulmányozását ajánlom elsősorban. Mellőzhetetlennek tartom azt a hat oldalt is, amelyben a *Dunakanyar Intézőbizottságban* (DIB) annak elnökeként kifejtett tevékenységét ismerteti a szerző.

Értékelő interjúk Balassáról

Érdekes a könyv utolsó főfejezete is, amely hét interjút tartalmaz olyan személyekkel, akiknek annak idején módjukban állt Balassa Gyulát közelebbről megismerni. Erdemes a könyv főalakjáról alkotott, árnyalt, összességükben pozitív végkicsengésű véleményüket elolvasni.

Ezeket a nyilatkozatokat azért is fontosnak tartom, mert nem érheti a szer-

Rendőregyenruhában

zőt az a vád, hogy kizárólag személyes, esetleg elfogult véleményére alapozva, valamiféle prekoncepció mentén alkotott értékítéletet Balassa szakmai tevékenységéről és jellemvonásairól.

Tudom, hogy minden korban akadhatnak konjunktúralovagok, akik – olykor még paradigma-határokon is rezzenéstelenül átlovagolva egyik korszakból a másikba – erre talán kritikus éllel jegyzik meg: na persze, az öreg bolsik utólag egymást dicsőítik. Úgy vélem, hogy például egy gróf Széchenyi Zsigmondnéra nem illene ilyen kijelentést biggyeszteni.

Fáczányi Ödönnel egyébként is nehéz volna vitába szállni, mert *nincs olyan lényeges megállapítása, amit ne támasztana alá precízen eredeti levéltári dokumentumokkal vagy pontosan megjelölt irodalmi forrásokkal*. A tartalom és a források hitelessége szempontjából is fontosnak tartom megemlíteni, hogy a kiadás szakmai-tudományos segítői között *olyan intézmények felelős munkatársai* vannak megemlítve, mint az *Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára* vagy a *Magyar Nemzeti Levéltár*.

Értékes, szép könyv

Hosszúra nyúlna a könyv belbecsének és külsínének további fejtegetése. A tartalom vonatkozásában csupán még egyet emelek ki: a számos dokumentum-értékű fényképet és okmányreprodukciót.

Összefoglalóan pedig annyit, hogy így kell egy történelmi személyiség életrajzát feldolgozni és (élvezetes stílusban megírva) bemutatni.

A külsín és a szerkesztés (finom papír, szép és jó betűtípus és tipografálás, tartalmi tagolás, a masszív keményítáblás kötésen szép külső címoldal stb.) a kiadó *Nimród Vadászújság*, az előkészítő *Ibex Press* és a *Gyomai Kner Nyomda Zrt.* kitűnő hozzáállását dicséri.

Mai felfogás szerint mindenkinek joga van a történelmet úgy értékelnie, ahogyan azt megélte. Ehhez – befejezőként – ajánlom a könyvnek *Kosáry Domokos* akadémikustól merített, a 3. oldalon elhelyezett mottóját:

„A múltat vállalni emberséggel, felnőtt nemzetként, szorongató öncsonkítás nélkül, egészben, úgy, ahogy végbement, nem a gyengeség, hanem az erő jele, és egyben forrása is.”

Király Pál

Az EFDSZ elnökségi ülése 2016. február 22-én

Az ülés első napirendi pontja a 2016. évi EFDSZ elnökségi munkaterv elfogadása és a titkári testület munkaterv-javaslat megtárgyalása volt, majd az ERFA Híradó szerződéseinek (Zétényi Zoltán szerkesztő és az Agroinform Nyomda) megvitatása következett.

Az elnökség tagjai tájékoztatást kértek az elmúlt évi kiadásokról, és a várható költségekről, valamint a példányszámról és az elosztás mikéntjéről. Az elnökség az előterjesztéseket elfogadta.

Az elnökség a továbbiakban az alapszervezeti alapszabály előkészítés szakmai feltételeinek kialakításával foglalkozott, jogászi közreműködéssel. Az elnökségi és alapszervezeti feladatok véglegesítéséhez dr. Csonka László munkajogászt kérték föl, s a megbeszélés interaktív témafeldolgozással folyt.

Az EFDSZ elnöksége úgy határozott, felkéri dr. Csonka László munkajogászt, hogy a rendelkezésre álló dokumentumok alapján állítsa össze az alapszabály tervezetét.

További napirendi pontként beszámoló hangzott el az Ágazati Párbeszéd Bizottsággal kapcsolatos időszerű kérdésekről.

A 2016. évre vonatkozó feladatok között Dudás Péter elnök tájékoztatta az elnökséget a Forest Europe összeíróvetelre szóló meghívásról.

Tájékoztatta az elnökséget, hogy az ÉSZT-nél hamarosan választások lesznek, az EFDSZ részéről Becker Mária lesz a mandátum vizsgáló bizottságban, a szavazatszedő bizottságban pedig Benei Béla.

Az Ágazati Kollektív Szerződés és társasági kollektív szerződések módosításának időszerű kérdéseit illetően Dudás Péter elnök javasolta, hogy létre kell hozni a KSZ bizottságot, kezdeményezni

az ágazati KSZ módosítását az új MT-nek megfelelő módosításokkal. Ezt 2016. június 30-ig kezdeményezni kell.

Az EFDSZ nyugdíjasai számára tervezett programok, feladatok meghatározása ügyében Dudás Péter számolt be a nyugdíjasok számára tervezett kirándulás első lépéseiről. A helyszínt kijelölték, költségvetés készül. A hozzászólók javasolták, hogy minden tagszervezet, legalább egy fő költségeit vállalja át.

A fenntartható gazdasági fejlődéshez szociális párbeszéd kell

A fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődéshez érdemi szociális párbeszédre van szükség, a fejlődés feltétele a tisztességes munka és a tisztességes bérezés – hangsúlyozta az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) főtitkára sajtótájékoztaton, amelyet a visegrádi országok (V4) budapesti szakszervezeti találkozója zárásaként tartottak.

Luca Visentini kiemelte: a kétnapos rendezvényen a visegrádi országok szakszervezeti konföderációinak vezetői egyetértettek abban, hogy az európai szociális párbeszédben figyelembe kell venni a kelet- és közép-európai országok sajátosságait is. Az ETUC főtitkára rámutatott, hogy egy ország versenyképességének javításához elengedhetetlen a szociális védelem erősítése. Székely Tamás, a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZ) alelnöke, az eseményen elmondta: Magyarországon a legrosszabb a szociális párbeszéd helyzete, a kormány jelenleg a szociális partnerek megkérdezése nélkül határoz a munka világát érintő kérdésekben. Székely Tamás a munkavállalók szempontjából aggályosnak nevezte az Európai Unió és az Egyesült Államok között tervezett transzatlanti szabadkereskedelmi egyezményt (TTIP), amelyet megfogalmazása szerint a szakszervezetek „nagyjából elutasítanak”. Luca Visentini, az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) főtitkára kijelentette: a szakszervezetek elvben nem helyezkednek szembe a TTIP-vel, de ez a partnerség csak úgy valósulhat meg, ha nem okoz kárt a résztvevő országoknak, és nem hat negatívan az országok munkaerőpiacaira. Azonban felhívta a figyelmet arra, hogy nem átláthatóak a TTIP-vel kapcsolatos tárgyalások. Az ETUC főtitkára elmondta, a szövetség további két fontos célt fogalmazott meg. Az egyik, hogy egyetlen nemzetközi cég

se tudja megfellebbezni a nemzeti kormányok döntéseit. Másrészt elvárják azt, hogy a TTIP tartalmazzon egy szociális szempontrendszerrel érvényesítő záradékot, amelynek értelmében szankcionálni lehet azokat a nemzetközi cégeket, amelyek nem tartják be az adott ország jogszabályait. A rendezvény vendéglátói ezúttal a magyar szakszervezeti konföderációk voltak. Az ÉSZT-et dr. Kuti László elnök, dr. Szabó Gábor nemzetközi referens és Dorogi Péter az ÉSZT ifjúsági tagozatának vezetője képviselte. Javaslatukra emelte ki a záródokumentum azt az igényt, hogy az európai érdekegyeztetésnél figyelembe kell venni a közép- és kelet-európai államok sajátosságait.

A szervezetek megállapodtak, hogy (mint eddig) fenntartják az ilyen találkozók rendszerességét, és a következő vendéglátók a cseh szakszervezetek lesznek.

EUROCADRES

Az ÉSZT tagja az EUROCADRES nemzetközi szervezetnek is, mely 2016. február 11–12-ike között tartotta végrehajtó bizottsági ülését. Az ott résztvevő konföderációs delegált, Tóth Enikő az alábbi tájékoztatást adta lapunknak:

Az ülés során több fontos döntés is született. Ezek közül az egyik legfontosabb, hogy az Eurocadres megszüntette tagságát az *European Network for Accreditation of Engineering Educationben*, abban a szervezetben, amelyik a mérnökképzések nemzetközi akkreditációjával foglalkozott. A VB úgy érezte, hogy ebben a szervezetben az EUROCADRES nem jut megfelelő döntéshozói pozícióba, így nincs értelme – relatíve drágán – fenntartani a tagságot. Az EUROCADRES azonban hangsúlyozza, hogy a mérnökök (és technikusok) érdekeinek képviseletét továbbra is a prioritások között tartja számon.

Ebben az évben az EUROCADRES a következő témákkal szeretne foglalkozni: „Erősebb, tudásközpontú Európa” – Ennek keretében az EUROCADRES főleg a felsőoktatási képzések akkreditációjával, a képzések, továbbképzések átláthatóságával, illetve az élethosszig tartó tanulás kérdésével. Az Európai Bizottság két vonatkozó kérdőívét az EUROCADRES kérésére az ÉSZT is kitöltötte. Részt vettünk továbbá az alapvető készségekkel foglalkozó „European Skills Agenda” véleményezésében is.

„Valódi mozgásszabadság” – Az EUROCADRES fontosnak tartja, hogy

a menedzserek és vezető beosztásúak valóban bárhol tudjanak munkát vállalni Európában, illetve a „harmadik országon” belül is. Ehhez a kérdéskörhöz szintén szorosan kapcsolódik a felsőoktatás univerzálisabbá és átjárhatóbbá tétele, a képzettségek, végzettségek kölcsönös elismerése.

Ide tartoznak bizonyos esélyegyenlőségi kérdések is (Kövesse-e a feleség a férjét, amennyiben őt másik országba szőlítja a beosztása? Valóban azonos körülmények között dolgoznak-e a vállalatok különböző országokból érkezett munkavállalói stb.) Fontos kérdés még az üzleti titkok védelme is. (Vajon egy vezető beosztású személy milyen módon használhatja az egyik vállalatnál megszerzett tapasztalatát, ha másik cégnél szeretne munkát vállalni?)

Peták István halálára

Nem kifejezetten szakmai hír, s ráadásul visszanyúl a 2015-ik évre, mégis indokoltnak tartjuk Híradónkban is megemlíteni: Budapesten életének 75. évében hosszú, súlyos betegségben elhunyt Peták István újságíró, elsősorban *televíziós újságíró*, aki 1996-98 között betöltötte a Magyar Televízió elnöki tisztét.

Nagy természetjáró volt, 1989-ben a Magyar Turista Egyesület újjászervezője, a Magyar Természetjáró Szövetségnek pedig örökös tiszteletbeli elnöke. A hazai természetjárás egyik amatőr, de eredményes történésze és muzeológusa volt. Több turisztikai szakkönyvet írt és tv-filmet szerkesztett. Például ötletadója és szerkesztője volt a Rockenbauer Pál által megvalósított „Másfél millió lépés Magyarországon” című, gyönyörű, érdekes és értékes, ma már klasszikus műnek tekintett országjáró túrasorozatnak, amelybe számos erdészeti helyszínt és kollégát is bekapcsolt. Egyébként is *mindig élénken érdeklődött az erdészet tevékenysége iránt*. Tervezte

egy filmsorozat elkészítését az erdészeti emlékhelyekről (Király Pálnak „A velünk élő múlt” című könyve alapján) de *erre már nem került sor*.

Alapító tagja volt az Országos Erdészeti Egyesület Közönségkapcsolatok Szakosztályának.

A Farkasréti-temetőben helyezték végső nyugalomra. **k. p.**

Elhunyt Gáspár Hantos Géza

Gáspár Hantos Géza gyémántoklevelles – Bedő-díjas, az Országos Erdészeti Egyesület Tiszteletbeli Tagsági Díszoklevellel kitüntetett –, negyedik generációs erdőmérnök, a MÉM Erdőrendezési Szolgálat nyugalmazott műszaki igazgatója, az Országos Erdészeti Egyesület egykori főtitkára, 2016. január 22-én, Budakalászon elhunyt.

Bajaszentistvánon született 1927. február 18-án, pontosabban a gemenci ártéren, a pörbolyi erdészházban.

Az anyai nagyapa, Hantos Ernő erdőmérnök neve közismert volt Sopronban, de szerte az országban is, hiszen a nótafordítót, „az ifjúság nagy barátját”, a soproni „Steingrube Nakkőség Díszpolgár”-át ki ne ismerte volna.

Géza, Sopronban a Széchenyi István Gimnázium tanulója volt, nem szeretett tanulni, erről az időszokról nem voltak jó emlékei.

1942-ben felvették a soproni hadapródiskolába. 1944 decemberében osztályát elindították Németország felé. Egyetlen puskalövés nélkül esett amerikai hadifogságba. A nyár folyamán Franciaországban különböző hadifogolytáborokban volt. A nyár végén hazaindították őket, a csoporttól a magyar határ közelében megszökött és egyedül érkezett haza 1945 őszén.

1947 szeptemberében beiratkozott a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya, Kohó és Erdőmérnöki Kar Erdészeti Osztályára.

1951-ben szerzett erdőmérnöki diplomát. Az Erdőkémiaiánál Budapesten volt az első állása, ahonnan nemsokára Zalába helyezték az új falepárló üzem vezetőjének. A megoldatlan lakáskörülményei miatt, áthelyezését kérte a Zala megyei Erdőgazdasági Egyesüléshez, melyet 1953. február 1-vel el is fogadtak. Egy hónap múlva felrendelték Budapestre, az akkor alakult Állami Gazdaságok és Erdők Minisztériumába. A lakásért tovább küzdve a Zalacsányi Erdészethez került vezető helyettesnek, de a hevenyészve fejújított kastélyszerű öreg épület nem volt igazán lakható, így Keszthelyre kérte áthelyezését, ahol 1956. január 1-én foglalta el az erdőművelői állást. 1968-ban áthelyezték a Veszprémi Erdőrendezőséghez, ahol a Keszthelyi Erdőfelügyelőség vezetője volt.

1972 októberétől ismét Budapestre helyezték a minisztériumba főosztályvezető helyettesnek. 1979-ben, a MÉM Erdőrendezési Szolgálat megalakulásával műszaki igazgatói kinevezést kap, ahol nyugdíjazásáig, 1988-ig dolgozik. A szolgálatnál nevéhez fűződik az erdőrendezési útmutató első korszerűsítése, átdolgozása.

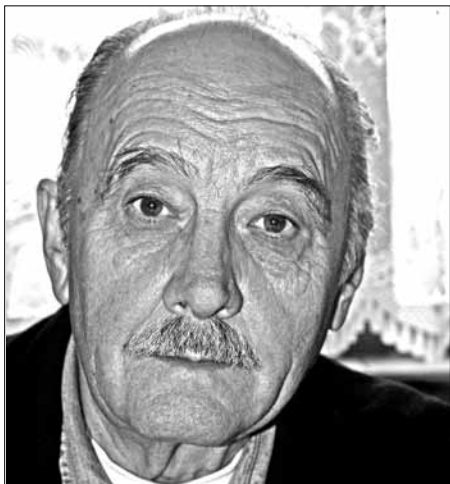
Az Országos Erdészeti Egyesületben 1985-ben megválasztották főtitkárnak, ahol előtte már 12 éven át vezette az Erdőrendezési Szakosztályt. 1975-ben elindította az éves nagyrendezvények sorozatát, a sárospataki első erdőrendezési napokkal, majd ezt követően minden második évben megszervezték, a közbenső években pedig fatömeg becslési versenyeket tartottak. Nemzetközi tevékenysége elismeréseként beválasztották a IUFRO erdőrendezési munkacsoportjába, ahol a nyolcnyelvű erdőrendezési szakszótár magyar szövegét állította össze.

Súlyos műtétje után élete megváltozott, de továbbra is igyekezett lépést tartani az eseményekkel, ha tudott, részt vett a különböző rendezvényeken, találkozókön. Megtanult számítógépen dolgozni, internetezni, így tartotta a kapcsolatot barátaival, ismerőseivel és rögzítette, rendezte a családi emlékeket.

Felesége 2008-ban bekövetkezett halála nagyon megviselte. Idősek otthonába, Budakalászsra költözött, közel lányához.

H.G.

Elhunyt dr. Sipos Árpád

A Veszprém megyei Olaszfalu községben, otthonában hosszabb betegeskedés után 88 éves korában elhunyt dr. Sipos Árpád gyémánt okleveles erdőmérnök és okl. környezetvédelmi szakmérnök, aki 1929 januárjában a Zala megyei Márokfölde melletti Gallapusztán született ötgyermekes erdész-családban. Oklevelét 1954-ben szerezte meg Sopronban. Az olaszfalui temetőben helyezték végső nyugalomra.

Szakmai pályafutását tulajdonképpen már 1950-ben megkezdte azzal, hogy elsőéves egyetemi hallgatóként belépett az Országos Erdészeti Egyesületbe. A gyakorlati munkát 1955-ben az akkori Zirci, majd Veszprémi Állami Erdőgazdaságnál kezdte meg szakelőadóként, illetve erdészvezető-helyettesként. Az 1956-os forradalomban tanúsított magatartása miatt azonban meghurcolták, majd elbocsátották a vállalatától.

1962-ben sikerült stabilizálnia helyzetét, amikor is a Mosonmagyaróvári Agrártudományi Egyetem erdészeti üzemének, majd a Lajta-Hansági Állami Gazdaság erdészeti ágazatának lett a vezetője. Innen is vonult nyugállományba 1991-ben.

Mintegy 3600 hektár (!) első kivitelű erdősítés és erdőtelepítés mellett nehezen számba vehető mennyiségű, rengeteg csatorna-, út-, majorfásítás, erdősávlétesítés stb. megtervezése és kivitelezése fűződik nevéhez.

Rendszeres kapcsolatban állt Erdőmérnöki Karunkkal és tudományos intézetünkkel, de mezőgazdasági tudományos műhelyekkel is. Eredményeit nem csak hazai, hanem külföldi szakmai csoportok is számos alkalommal tanulmányozták, amelyeknek készséggel adta át ismereteit. Több publikációt is megjelentetett szaklapokban. 1964-ben pedig — amikor az

erdőn kívüli fásítás a virágkorát élte — egy önálló kötetet is „Miért és hogyan fásítsunk a gazdaságban?” címmel.

1977-ben környezetvédelmi szakmérnök oklevelet szerzett, foglalkozott a telepített erdősávok ornitológiai összefüggéseivel, továbbá a vadkárosítás problematikájával és — az éppen a munkaterületén nagy jelentőséggel bíró — tűzok élőhelyvédelemmel is.

Nyugdíjas korában családi körülményei ismét pályakezdésének színterére, a Bakonyba irányították szekerének rúdját. Ám ekkor sem tétlenkedett: a Magyarországi Zöld Kereszt Egyesület (a genfi központú, kiterjedt nemzetközi Z.K.E. hazai tagegyesülete) erdészeti frakciójának tagjaként tevékenykedett a közelmúltig. Míg nem betegségének előrehaladása már akadályozta az utazásban, a közöségi munkában való részvételben.

A róla szóló megemlékezést érdemes — mintegy szellemi testamentumaként felfogható — 2004-ben papírra vetett saját önéletrajzából merített bölcs meglátásával lezárni: „Az erdő értékszemléletét meg kell változtatni. A fő súlyt a környezetvédelmi szolgáltatásokra kell áthelyezni — ez a kor követelménye.”

Király Pál

A XXIV. lengyelországi nemzetközi sakkverseny

A nemzetközi sakkbajnokság résztvevői

Papp Nándor a tavalyi eredményt megismételve második lett a Lengyelországi Erdészeti Szakszervezet 2016. február 25–28. között rendezett versenyén. A háromfős csapatban az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének versenyzőjeként, a Zalaerdő Zrt. részéről Németh József az 5. számú Zalaegerszegi Erdészet területvezető erdésze, valamint Papp Nándor a Központ nyugalmazott építési előadója kapott helyet. A harmadik csapattag Sipos Imre a KAEG Zrt. kereskedelmi csoportvezetője, szakszervezeti titkára, aki egyúttal EFDSZ elnökségi tagként a küldöttséget is vezette.

Papp Nándor második helyezett

A 11 forduló végül óriási versenyt hozott a 49 versenyző számára. Rymasewski Dariusz a wrocław-i csapatból 10 ponttal nyerte a versenyt, Papp Nándor a tavalyi eredményt elérve 9 és fél ponttal lett második, Németh József 6 és fél ponttal tizenkettedik helyezett lett, Sipos Imre pedig 5,0 ponttal a középmezőnyben végzett. A csapatversenyt szintén a wrocławiak nyerték 16 és fél ponttal, a 16 pontos magyar csapat előtt.

A verseny színvonala egyöntetű vélemény szerint most volt a legmagasabb. Nagyon ritka, hogy egy 11 fordulós svájci rendszerű versenyt 9 és fél ponttal nem lehet megnyerni. Ezúttal ez kevés volt a korábbi tizenkétszeres bajnok Rymasewski Dariusz ellen.

27-én délután a szokások szerint pár órás kiránduláson ezúttal az ukrán határ közelében található Zamość városát tekintettük meg.

A vendéglátás a szokott magas színvonalú volt, a vendéglátók, élükön Bronisław Sasin elnökkel, mindent elkövettek, hogy kiválóan érezzük magunkat.

Jövőre a jubileumi XXV. Bajnokság visszatér Krynicára, a kezdeti állandó helyszínre, melyre már a díjátadón meghívást kaptunk.

Papp Nándor

Szoboravatás az FM árkádok alatt

2016. március 21-én az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából avatja föl Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter az Agrárpalota árkádjai alatt kálnoki Bedő Albert mellszobrát. Az ezt megelőző ünnepség alkalmával adják át a Pro Silva Hungariae kitüntetések, köztük a Kétmilliomodik Hektár Magyar Erdő Sajtódíjat is. Ekkor mutatják be Oroszi Sándor A magyar erdőgazdálkodás képes története című trilógiájának első kötetét.

Tájak bűvöletében

Kápolna a dombtetőn (Felsőbánya)
olaj, vászon, 2015, 50x70

Kovács Mátyás kiállítása

Irvoare (Máramaros)
olaj, farost, 2015, 40x60

Öreg fűz
olaj, karton, 2014, 35x50

Szénaboglya felhőkkel
olaj, farost, 2011, 40x50

Őszülőben
olaj, farost, 2010, 35x50

Erdei úton
olaj, karton, 2011, 35x50

Ifjak és vénék
olaj, farost, 2012, 40x60

Egykori élelmek hűsölője
olaj, farost, 2015, 40x60

Erdei nyárelő
olaj, karton, 2011, 50x60

Zergeboglár
olaj, karton, 2009, 50x35

Az elhalton új élet serken
olaj, farost, 2014, 40x50

Erzsébet-utalvány Plusz

Magyarországon, Magyarországnak

Az Erzsébet-utalványcsalád tagjai – az Étkezési, az Ajándék, az Iskolai, a Kultúra, a Sport és a Gyermekvédelmi Erzsébet-utalvány – immáron elektronikus formában is elérhetők **az Erzsébet-utalvány Plusz kártyára töltve**. A kártyát a munkavállalóknak munkáltatóik igényelhetik, idén ingyenesen.

Az **Erzsébet-program** több mint **600 000 embernek**, köztük több mint **300 000 gyermeknek** biztosította a kedvezményes üdülés, táborozás örömét az elmúlt négy évben. A Program többek között az Erzsébet-utalványok forgalmazásának pénzügyi eredményéből valósul meg.

www.erzsebetutalvanypusz.hu